OGLAŠAJTE V NAJBOLJŠEM SLOVENSKEM ČASOPISU
★
Izvršujemo vsakovrstne tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN THE BEST SLOVENE NEWSPAPER
★
Commercial Printing of All Kinds

VOL. XXXVI.—LETO XXXVI. CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), DECEMBER 23, 1953 SECTION I THIS ISSUE IN TWO SECTIONS ŠTEVILKA (NUMBER) 251

Nov grob

JACOB PLEMEL

Kakor smo včeraj poročali, je po dolgi bolezni umrl na svojemu domu poznani Jacob Plemel, st., stanujoč na 1307 E. 167 St. Star je bil 75 let. Doma je bil iz vasi Mlino, fara Grad pri Bledu, kjer zapušča brata Antona. V Ameriki se je nahajal 46 let in je bil član društva Carniola Tent št. 1288 TM. Delal je 27 let pri New York Central železnici, zadnjih 10 let pa je bil upokojen.

Tukaj zapušča soprogo Katherine, rojena Mandelc, doma od istotam kot pokojnik, sinove Frank, Jacob ml., John in Joseph, hčeri Mrs. Mary Workman in Mrs. Pauline Zakareckis, osem vnukov in enega pravnuka. Pogreb se vrši v četrtek popoldne ob 2. uri iz pogrebnega zavoda Joseph Žele in sinovi, 458 E. 152 St., in nato na Highland Park pokopališče.

Nove uradnice

Na letni seji društva Svobodomiselne Slovenke, št 2 SDZ so bile izvoljene za prihodnje leto sledeče uradnice: Predsednica Nežka Kalan, podpredsednica Jennie Skuk, tajnica Josephine Petrich, 101 E. 225 St., RE 1-6316, blagajničarka Mary Somrak, 994 E. 74 St., EX 1-5255, zapisnikarica Albina Braidič, nadzornice: Albina Braidič, Elizabeth Belaj in Rose Alden, zastopnica za konferenco SND Nežka Kalan, za Klub društev Helen Mikuš, za Slovensko narodno čitalnico Mary Somrak, poročevalka Rose Alden. Društvo zboruje vsak drugi četrtek v mesecu v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., dvorana št. 3.

Vojak promoviran

Mr. in Mrs. Matt in Angela Jurkovich iz 1470 E. 175 St. sta prejela vest, da je bil njun sin Thomas, ki se nahaja z ameriško armado na otoku Kowje na Koreji, promoviran za korporala. Njegova žena Leslie Jean biva pri starših, Mr. in Mrs. Leslie Marshall na 1370 Larchmont Rd. Čestitamo!

Klub Ljubljana

Letna seja kluba Ljubljana se vrši v nedeljo, 27. decembra v Ameriško jugoslovanskem centru na Recher Ave. Pričetek ob 2. uri popoldne. Na dnevnem redu bodo volitve odbornikov. Po seji bo prosta zabava. Člani in članice so vabljeni, da se udeleže v polnem številu.

Hrvatski radio program

Hrvatski cerkveni pevski zbor sv. Pavla nastopi na božični dan v eno uri trajajočem programu na radijski postaji WJW (850), in sicer med 4. in 5. uro popoldne.

76. rojstni dan

Na božični dan bo Mr. John Bergoch iz 10318 Reno Ave. obhajal svoj 76. rojstni dan. Vzlic svojim letom je še vedno čil in vesel. Brat Jack in svakinja Rose kakor tudi vsi prijatelji mu ob tej priliki izrekajo svoje čestitke, želeč slavljencu zdravja in veselja še na mnoga leta!

GLAS VPIJOČEGA V PUŠČAVI; VRATA ZA UJETNIKI ZAPRTA

PANMUNJOM, 23. decembra—Na zavezniški strani je ostalo 22 Amerikancev, en Anglež in 77 južnih Korejcev, ki so kot vojni ujetniki baje bili na strani komunistov in ki še niso bili zaslišani, niti se jim ni dala prilika, da bi se izjavili ali jim je za povratek v staro domovino. Tako vsaj formalno. Amerikanci so poskušali vplivati na svoje sorojake s poslanico, ki je bila oddana radijskim potom; toda poveljstvo indijskih straž, ki je sicer šlo zavezniškemu poveljstvu na roke, je zatrdilo, da so vsi ti vojni ujetniki trdni in odločni pri svojem sklepu, da so in ostanejo kar so—komunisti.

Danes je zadnji dan za vojne ujetnike, da se izjavijo ali se hočejo vrniti domov ali ne. Še en mesec, to je do 23. januarja 1954 ostane za politično komisijo, ki naj reši usodo teh ujetnikov. Sicer se bodo postavili v svobodo.

Kakšna je bila bilanca nagovarjanj? Priznati se mora, da je negativna. Kitajski in severno korejski komunisti so dosegli pri svojih sonarodnjakih antikomunistih le malo uspeha. V odstotkih izraženo okrog šest odstotkov. V komunističnem smislu so se slabše odrezali severno Korejci kot Kitajci. Več kitajskih antikomunističnih vojnih ujetnikov se je izrazilo za povratek v domovino, kot pa severno korejskih.

Južni Korejci, sedaj komunisti, so brezizjemno vztrajali na tem, da ne marajo pod sedanjo južno Korejo. Na zavezniški strani je bil le en slučaj, ko se je eden od ameriških vojnih ujetnikov kaprol Dickenson vrnil. 22 ostalih Amerikancev je odklonilo ne samo povratek, marveč tudi vsake stike z ameriško oblastjo, kakor tudi s člani svojih rodbin v Ameriki.

Vsi poskusi izjalovljeni

Najprvo se je poskušalo, da dobijo ameriški vojni ujetniki, sedaj komunisti v roke skupno poslanico, v kateri se pod vsemi razlogi in pretvezami vabijo domov. Ta korak ni imel uspeha. Poskušalo se je z nagovarjanjem, toda ujetniki so sestanek odklonili. Poskušalo se je z radijsko oddajo, ki je bila ameriško domoljubna. V njej so bile izjave raznih ameriških vidnih predstavnikov, prošnje rodbin, nekaj ameriških sodobnih pesmi, kar vse naj bi omehčalo te ujetnike. Uspeha ni bilo.

Ameriški vrhovni poveljnik za Daljnji vzhod in za Korejo general Hull se je v tem trenotku sam nahajal na Koreji. Kot vojak se ni vdal sentimentalnosti in je kratko izjavil, da je bilo 87 dni časa za premislek tudi dovolj za ameriške ujetnike. Če se niso premislili, se pač niso. Zoper njih se bo postopalo po ameriških vojaških zakonih.

Hull je najavil, da bo Amerika v soglasju z južno Korejo vztrajala na besedilu premirja. Dne 23. januarja bodo vsi ti ujetniki prosti in naj gredo kamor hočejo. Tisti, ki so se proglasili za komuniste, bodo šli verjetno v severno Korejo oziroma na Kitajsko, ostali pa v domovino. Rok nagovarjanja vojnih ujetnikov se ne bo podaljšal, z ujetniki po 23. januarju, če politična komisija za Korejo ne bo sklenila drugače, ne bo imela opravka nobena druga komisija več. Za varnost antikomunističnih ujetnikov bo skrbelo zavezniško vojaško poveljstvo in vlada južne Koreje.

Komunisti so zaslišali v zadnjih dveh dneh 486 Kitajcev. Ponovila se je praksa, da se je le malo od njih izrazilo za povratek v domovino.

Dean in Koreja

Ameriški delegat Dean, ki je vodil uvodna politična pogajanja na Koreji in ki je sedaj doma v Ameriki, označuje položaj na Koreji na kratko takole: Kitajska smatra severno Korejo za svojo interesno sfero. To bo v bodoče tudi gospodarsko podprla. Zato si ne želi obnovitve vojne.

Južna Koreja pod vodstvom Rheeja ne bo sama od sebe poskušala z obnovo sovražnosti.

Komunisti računajo s tem, da bo na ameriški strani zmanjkalo potrpežljivosti in bodo Amerikanci napravili kake nepremišljene korake.

Komunistom je pri politični komisiji za Korejo glavno zvezo. Čeprav je ona duhovna začetnica korejske tragedije, ta madež ne sme pasti na njo, pri pogajanjih za mir na Koreji pa mora biti prisotna, toda kot strogo nevtralna država. Na ta predlog Amerikanci ne morejo in ne bodo pristali.

Korejsko vprašanje se bo torej vleklo in vleklo.

*

Ujetniki vpijejo in plešajo

Za časa ko so Amerikanci naslavljali radijski poziv 22 Amerikancem, da se vrnejo, so ti plesali pred taboriščem, peli in vpili, da ne marajo niti poslušati niti vrniti se domov. Vpitje je bilo očividno namenjeno temu, da bi prevpili radijski poziv.

V radijskem pozivu ameriškega poveljstva se je zagotavljalo ujetnike, da se jim ne bo ničesar zgodilo, vkljub temu, da so se izjavili za komuniste, ker so bili k temu pač zapeljani. Kot povdarjeno—nobenega uspeha.

Enako ni imel nobenega uspeha poziv na enega Britanca in 77 južnih Korejcev.

Nesrečna Francija

PARIZ, 23. decembra—Dosedanji predsedniški kandidat Laniel je umaknil svojo kandidaturo. Pozval je poslance in senatorje naj se združijo v osebi kandidata, ki je anti-komunist.

Skupna seja spodnje zbornice in senata se sestane danes v sredo, 23. decembra, da poskuša z novim predsedniškim kandidatom.

Iz Amerike je prišel poziv na Francoze. Poziv je objavil nih če drugi kakor državni tajnik John Foster Dulles, namreč, da naj Francozi nemudoma odobrijo skupno zapadno evropsko armado, ker sicer Amerika enako nemudoma odpokliče svoje čete iz Nemčije.

Franciji grozi stava poštarjev in to ravno za praznike. Poziv je izdan, vendar stavka še ni v akciji. Poštarji zamirijo vladi, da zanemarja njih socialni položaj.

DVOJNA MERA TUDI ZA PIJANCE?

V vsakdanjih razgovorih se bo za praznike pilo in jedlo. Če bo preveč enega ali drugega, komu bo škodovalo? Vzemimo pijačo.

Združeni narodi imajo svojo posebno organizacijo, ki se bavi s splošnim ljudskim zdravjem. Ta organizacija je po svojih strokovnjakih študirala vprašanje alkoholizma in prišla do zaključka, da alkoholizem ni človeška slabost, ampak bolezen. Le s tega stališča vzeto se da uspešno pobijati. V dokaz navaja poskuse z mačkami. Ko so mačkam hoteli dati hrano, so jih poprej vznemirili s tem, da so jim hrano hipoma odvzeli. Mačke so postale nervozne. Nato so jim dali na izbiro dvoje: ali naravno mleko, ali mleko pomešano z alkoholom. Mačke so si zbrale mleko z alkoholom.

S tega dokaza prehajajo na življenje človeka in sklepajo, da je pri zdravljenju alkoholika treba slednjega izolirati pred vsakim vznemirjenjem.

Za vsakdanjo presojo pa je kakor kažipot važen drug zaključek te komisije. Visoki in debeli ljudje se ne opijanijo tako hitro, kakor majhni in suhi. Torej visoki in debeli imajo prednost, drugo mero kot pa majhni in suhi. . . .

Pravijo, da je ta pojav čisto razumljiv. Človeško telo je sestavljeno po dveh tretjinah iz vode in čimveč je te vode, tem lažje in hitreje se alkohol v njej porazgubi. Z drugimi besedami, pri velikih in debelih lažje in hitreje, kot pa pri malih in suhih.

Korupcije odspodaj

WASHINGTON, 22. decembra—Ameriško vojaško poveljstvo javlja, da je prišlo na sled veliki zlorabi vojaških podpor. Vojaška uprava je v enem letu izplačala več kakor $18,000,000 raznih podpor vojakom na službi, njihovim družinskim članom, čeprav ti do te podpore niso imeli nobene pravice. Število teh nepravičencev gre v visoke odstotke. Govori se, da je najmanj 24 odstotkov takih, ki so prejemali podpore, bilo nepravičenih do teh podpor. Grobe slučaje bodo predali oblastem v preiskavo in kaznovanje, milejše slučaje bodo odpravili s tem, da se nadaljnje podpore pač črtajo.

Nove uradnice

Gospodinjski odsek Ameriško jugoslovanskega centra na Recher Ave. je na svoji letni seji izvolil za leto 1954 sledeče uradnice: Predsednica Mary Medvešek, podpredsednica Gusti Zupančič-Slejko, tajnica-blagajničarka Frances Julylia, 832 E. 209 St., telefon KE 1-0325; zapisnikarica Angela Ogrin, nadzorni odbor: Frances Gorjanc, Mary Kobal in Josephine Henikman, zastopnice za Klub društev AJC: Mary Medvešek, Frances Gorjanc in Louise Derdich.

Zaroka

Zaročila sta se Miss Mary E. Gliha, ki vodi Mitizi's Beauty Shoppe na 7208 St. Clair Ave., in Francis F. Kerka, 3251 W. 38 St. Čestitamo!

Kam naj dovedejo razgovori in pogajanja o uporabi atomske energije?

RUSI, DA SE ATOMSKO OROŽJE UNIČI, USA, DA SE KONTROLIRA

Rusija je, kakor smo včeraj na kratko poročali, pristala na to, da se odgovorni politiki usedejo k skupni mizi in porazgovorijo o zadnjem predlogu predsednika Eisenhowerja, ki ga je iznesel dne 8. januarja pred Združenimi narodi, da se sredstva, ki služijo v produkcijo atomske energije skupno upravljajo, energija sama pa uporabi v kulturno civilizatorične, ne pa vojne namene.

Toda ruski odgovor pristavlja takoj, da se naj ti razgovori vršijo na podlagi ruskega splošnega načrta, to je, da se na splošno prepove uporaba navadne in vodikove atomske bombe.

Ameriško stališče pa je to, da naj se vrši kontrola nad to atomsko energijo postopoma. Začetkoma naj države, ki imajo v posesti glavne sestavine za produkcijo atomske energije, oddajo vsaj del teh surovin v skupno zalogo, ki naj se skupno upravlja, skupno pa naj se določi v kakšne namene naj služi tako producirana atomska energija.

Ruski odgovor na Eisenhowerjev predlog z dne 8. decembra je zelo obsežen. Kakor rdeča nit gre skozi besedilo te note, ki obsega tri tisoč besed, sovjetska propagandna misel, da je bilo Sovjetski zvezi od nekdaj za mir, v to svrho, da se vzpostavi mir in da se olajša sedanja svetovna napetost, pa je Sovjetska zveza pripravljena na vsake razgovore, tudi na razgovore o uporabi atomske energije.

Politično ozadje te sovjetske geste se komentira na različne načine. Pozitivno je odgovor komentiral celotni zapadni svet, tako Pariz, London, kakor tudi Washington. Eno pozitivno dejstvo obstoja, to je splošna sodba, da je Sovjetska zveza sedaj pripravljena na razgovore. Ponujeno roko je na vsak način sprejeti. Kakšni bodo uspehi teh razgovorov pa se ne da napovedati razen tega, da bo vsaka država, ki poseduje atomske tajnosti in atomsko energijo, čuvala sedanje stanje in produkcijo.

Nova ruska intriga?

Negativna stran ruskega odgovora naj bi bila v tem, da Moskva znova poskuša zasejati razdor med zapadnim blokom. Ponovimo v tej zvezi izjavo podpredsednika francoske vlade Paula Reynaulda, ki je dejal:

Če bi Sovjetska zveza pristala na popolno razorožitev, potem bi strah pred morebitnim sovjetskim napadom na zapadno Evropo odpadel. Potem bi tudi Francija ne čutila potrebe, da gre v skupno zapadno evropsko politično skupnost in v skupno obrambo te skupnosti. Sovjetski predlog naj bi bil vabilo Francozom, da naj se raje priključijo Moskvi, kakor pa Washingtonu. Moskvi gre itak za tem, da sama od svoje strani ublaži sedanjo svetovno napetost, odstrani pa tudi najbolj morilno orožje morebitne vojne, ko zahteva, da se uporaba vseh atomskih bomb, vsega atomskega orožja enostavno prepove.

V Parizu je bila predsedniška kriza ravno v dneh, ko je prišel ruski odgovor, na vrhuncu. Kot predsedniški kandidati so prihajali v poštev možje in za njimi politične struje, ki so za zapadno evropsko skupnost s soudeležbo Francije in proti njej. Moskva da je hotela podpreti s tem predlogom tisto francosko politično skupino in politike, ki zagovarjajo francosko samostojnost in so proti nemški ponovni oborožitvi.

Značilno je bilo zadržanje zapadno nemške vlade. Vlada je izdala komentar, v katerem svari Nemce naj bodo v presojanju položaja previdni. Predloga samega kratkomalo ne odbija in izraža upanje, da bo prišlo do sestankov in razgovorov k predlogu Eisenhowerja. London je obratno bolj optimističen, seveda stavi pogoj, da mora Moskva priti na dan z vsemi kartami. Uradnega komentarja ni bilo, češ, da se mora predlog še preštudirati.

Tujci in registracija

V območju Clevelanda biva kakih 35,000 tujcev, ki še niso postali ameriški državljani. Do lanskega leta je veljal predpis, da so se ti tujci morali registrirati dvakrat na leto; v januarju in v juliju vsakega leta. Od lanskega leta naprej je v veljavi predpis, da zadostuje, če se tujci prijavijo enkrat in to tekom meseca januarja vsakega leta. Tujci morajo izpolniti posebne obrazce, ki so jim na razpolago na vsakem poštnem uradu. Starši morajo prijaviti njihove nedoletne otroke. Opozarja se na posledice, če bi se ta dolžnost ne izpolnila. Tvega se zaporna in denarna kazen, toda najhujša kazen je bolj praktična—izgon tujca iz Amerike.

Neugnani Mossadegh

TEHERAN, 22. decembra — Ko je bila razglašena sodba, s katero se Mossadegh obsoja na tri leta zapora in to v samotni celici, je Mossadegh to kazen sprejel na znanje z zaničevanjem. "Sedaj vem kakšna pravica vlada v Iranu," je dejal Mossadegh in to kljub temu, da mu je sodišče predočilo, da bi moral biti obsojen na smrt, kakor tudi, da mu priznava njegove zasluge za državo Iran.

Mossadegh se je namreč zavedal, da še vedno uživa simpatije med iranskim ljudstvom. V zadnjih dneh razprave je prišlo po teheranskih ulicah do demonstracij in so demonstrantje klicali "Smrt Britancem — živel Mossadegh" ter je moralo poseči vmes vojaštvo. O kazni sami pa je Mossadegh samozavestno dejal. "Nisem zakrivil nobenega zločina in tudi ni treba, da me kdo pomilosti." S tem je namignil na šaha Pahlevija, ki se je v zadnjem trenutku zavzel za njega. Mossadegh torej ostane slejkoprej nasprotnik državnega poglavarja Pahlevija.

NA MESECU JE MOST?

LONDON,. 22.. decembra—Britanski zvezdoslovec Wilkins je trdil, da se na mesecu nahaja velik most, ki pa ni umetno zgrajen. Zgleda pa tako, kakor da bi ga napravili inženirji. O mostu pravi, da je 20 milj dolg, da ima ogromen obok, ki je širok eno miljo do dve milji. Ni pa verjetno, da bi bil ta most napravljen, kakor si ga mi predstavljamo, torej s kakimi tehničnimi sredstvi po naših pojmih.

SLEPEC S PSOM POVOŽEN

DENTON, Texas, 22. decembra — Tukajšnji šerif Ones Hodges, ki je pred desetimi dnevi dobil nazaj vid na eno oko, je bil na cesti s svojim psom spremljevalcem. Oba je zadel avtomobil in pobil na tla do smrti.

BERAČ—VLOMILEC

PITTSBURGH, 22. decembra —William Rowdosky je berač po poklicu. Ali se je bavil samo z beračenjem? Njegova denarnica je bila najdena v trgovini z mešanim blagom, ta trgovina pa je bila včeraj oplenjena.

Telefon se bo najbrž podražil

The Ohio Bell Telephone Co. je te dni predložila državni komisiji za javne naprave v Columbusu prošnjo za zvišanje tarifov, s katerim bi se družbini dohodki po izjavi predsednika Johna A. Greenea povečal za okoli pet odstotkov. Po lestvici, katero je sestavila telefonska družba, bi cena telefonske službe na domovih narastla za nekoliko manj kot en cent na dan, povprečno zvišanje za vse vrste telefonske službe pa bi se povečalo za okoli štiri cente na dan.

Po predlogu družbe bi nove pristojbinske lestvice prizadele vseh 176 mest, trgov in občin v državi Ohio, ki so zajeta v omrežju Ohio Bell Telephone Co. Iz poročila je dalje razvidno, da bi se čisti letni dohodek družbe s tem zvišal za $8,913,000, z odbitkom za davke pa za $4,116,000. Dohodki na kapitalizacijo bi po izjavi, katero je dal predsednik Greene, še vedno znašali manj kot 6 odstotkov letno.

V tej zvezi se poudarja, da družba ne zahteva več poviška, kakor je potrebno za ekspanzijo, izboljšanje službe odjemalcem in pa za kritje povečanih izdatkov. Povprečno se je v zadnjih letih potrošila vsota 50 milijonov letno v te svrhe, in izgleda obstoja, da bo enaka trošnja potrebna tudi v prihodnosti.

Če bo državna oblast predlagano povišanje telefonskih tarifov odobrila, se bo cena naročnikom telefona v okrožju Clevelanda z neomejeno individualno službo zvišala za 25 centov na mesec, za take, ki imajo telefon za dve stranki, pa bi mesečni povišek znašal 15 centov.

Pobiranje asesmenta

Tajniki društev, ki zborujejo v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd., bodo pobirali asesment za tekoči mesec v ponedeljek zvečer, 28. decembra in ne na 26.

Iz bolnišnice

Mrs. Antonija Debeljak se je vrnila po prestani težki operaciji v Charity bolnišnici na svoj dom na 3533 E. 82 St., kjer se še vedno nahaja pod zdravniško oskrbo.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HEnderson 1-5311 — HEnderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) $10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) $12.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 7.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

ALI BO MIR NA ZEMLJI...

(3)

V vsaki državi gre za mir na zunaj in na znotraj. Amerika ima na zunanje političnem torišču tako pomembne in tako težke, kompliciranе naloge, da se včasih zdi, kakor da jim bo težko kos. Te naloge niso osredotočene na eno državo, na en kontinent, marveč na svet sploh. Na tem svetu bije boj z drugim gigantom—s Sovjetsko zvezo, kakor da gre za dvoboj, ko naj eden od tekmecev ne bo samo ranjen, marveč mora naravnost pasti. V tem gigantskem dvoboju se spuščajo miroljubni golobi v stvarne pa tudi propagandne namene. Slika današnjega sveta, če vzamemo v razmotrivanje zunanjo politiko, gotovo ni jasna. Vsaka napoved o kakem mirnem ali nasprotno zapletenem razvoju bi bilo le ugibanje, fantazija.

Mir na znotraj pomeni v Ameriki industrijski, gospodarski mir. Amerika ima razumljivo tudi politične boje, toda ne v takem smislu in v takem obsegu, kot ga poznajo države izven Amerike, ki se za obstoj državnega in političnega reda zvijajo v političnih krčih. V kolikor gre za notranji mir in gledamo na njega s političnega stališča, gre za diskriminacijo, predvsem za položaj črncev, v novejšem času pa za znani pojav McCarthyzem. McCarthyzem kot metoda je razgaljen. McCarthyzem strogo vzeto v političnem smislu je ameriški nacizem, fašizem, če gledamo za končne posledice, za katerimi gre. Kot tak je naravno v boju z ameriško demokratično tradicijo. Nismo strahopetci in verujemo v to tradicijo, v to demokracijo, ki bo končno potisnila v pozabljenje tudi McCarthyzem!

Kaj pa z industrijskim, gospodarskim mirom. Odvisen bo od nadaljnje prosperitete, zaposlitve, odvisen pa tudi od sporazumevanja in dalekovidnosti tako na strani delodajalcev, kakor na strani delojemalcev. Ko razmišljamo ta dva ločena tabora in vloge, ki bi jo lahko igralo ameriško delavstvo, nam sili v pero neko dejstvo, ki se redoma malokdaj omenja, čutimo ga pa vsi. Vprašanje je tole: Kaj bi bilo z ameriško delovno silo, če bi bila notranje enotna, kakor je n. pr. vsaj po ogromni večini enotno nemško, britansko ali francosko in italijansko delavstvo! Ko si zastavimo to vprašanje, imejmo pred očmi Ameriko kot je bila in kot je z vsem njenim neizmernim bogatstvom in ogromnim dosedanjim napredkom na vseh poljih.

Ali ameriško delavstvo ni enotno in ali razne narodnosti vplivajo tudi na delavsko gibanje kot tako? Mi trdimo, da je temu tako. Nihče ne bo mogel zanikati resnico, da ima vsak narod svoje posebne lastnosti, ki dajejo končno karakter tudi posamezniku. Vsled teh lastnosti se pač ločimo drug od drugega. Te lastnosti pa so se hotele celo ohraniti vsaj kolikor gre za današnji rod. Manjšinski narodi se združujejo, izdajajo svoje liste, pojejo svoje pesmi, igrajo svoje igre in se sestajajo na lokalnih sestankih. Vse v namenu, da se lastnosti, žitje in bitje starega kraja ne pozabi. Pa tudi če bi tega organiziranega dela ne bi bilo, bi kri le ostala!

Vzemimo samo primer Italijanov. Italijanski narodni pregovor, da ne rečemo skoraj italijanska narodna himna je—dolce fare niente: kako sladko je lenariti. Izrek je odraz krvi, ki pa je izven dvoma zopet le odraz klimatičnih razmer in okolice, v kateri so se ti ljudje rodili. Razlika med njimi in med mrzlim treznim severno evropskim svetom je kakor noč in dan. Prenešeno na Ameriko—tudi v Ameriki.—Razni evropski naseljenci so se preselili v Ameriko, indoktrinirani rečimo s socializmom. Ta naj se ločeno od vseh drugih kast in narodov neguje in propagira še naprej v Ameriki. Žive zgodovine teh socialnih utopij nam pričajo, da vsled teh ogromnih medsebojnih razlik tudi ameriške stavke niso šle tako, kakor jih znajo izvesti Britanci ali Nemci. Bili so slučaji, da se je po notranjem narodnem čutu in notranji družabni notranji odgoji glasovalo ali se gre na delo ali se ostane na stavki. Sicer pa nam bodo naši prijatelji, ki živijo po tovarnah in podjetjih z delavci vseh mogočih ameriških narodnosti potrdili, da si lahko tudi oni zastavijo isto vprašanje: Kje bi že bil danes ameriški delavec in kakšen mir bi vladal, če bi bil ta lik res enoten?! L.Č.

Urednikova pošta

Kaj je z odborom za prihod okteta iz Slovenije . . .

CLEVELAND, Ohio — Vsem onim, ki so stavili ta vprašanja, naj služi v pojasnilo, da odbor še vedno obstoja in bo obstojal za vsako priložnost v slučaju, da oktet ali kakšna druga skupina ali posameznik pride sem na kulturno misijo. Po mojem prepričanju bi tak odbor moral obstajat že desetletja; še več: tak odbor bi moral biti sestavljen iz vseh kulturnih ustanov ter razpolagat z primernim skladom za razmah naše glasbe.

Sklad bi bil odboru na razpolago v slučaju izmenjave glasbe se učeče mladine, kar bi pripomoglo, da bi naša mladina od blizu spoznala glasbo in kulturo naroda, iz katerega izhaja, a mladini Slovenije bi nudili priliko spoznati kulturo naroda, ki smo si ga mi izbrali, da v njem preživimo del našega življenja.

Ako bi pravočasno organizirali tak odbor, bi do danes izmenjali že lepo število študentov in gotov sem, da bi do sedaj gostovala že marsikatera skupina iz Slovenije, kar bi bilo zelo koristno za nas in one v stari domovini.

Iz poročila zadnje odborove seje je razvidno, da je blagajnik povrnil že precejšnje vsote prispevkov in izplačevanje se bo nadaljevalo toliko časa, da oni, ki so prispevali v sklad za prihod pevcev to zahtevajo, vendar izgleda, da ne bodo vsi prispevki zahtevani; preostanek naj bi se porabil za početek sklada za kulturne svrhe, in ako se odbor in ljubitelji slovenske glasbe zavzamejo, bo ta sklad lahko uspeval in obstojal še mnogo let, ter tako ohranil vez med našimi kulturnimi ustanovami in našim rojstnim krajem.

S tako ustanovo bi ustvarili možnost, da bi se vez med našimi potomci tu in onstran oceana nadaljevala še potem, ko bo odšel v večnost zadnji v stari domovini rojeni Slovenec. Te vezi lahko ohranimo le potom kulture!

Joseph Malečkar,
731 E. 160 St., Cleveland 10, O.

Slovan pride v Cleveland

EUCLID, Ohio — Slovenski pevski zbor Slovan iz Euclida, Ohio, pride gostovat v Cleveland, Ohio. Napovedan je koncert Slovana za drugo nedeljo v februarju, to je 14. februarja v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., ob četrti uri popoldne.

Zbor Slovan je imel v nedeljo, 6. decembra zelo uspešen, bistro zamišljen in naštudiran koncert, ki je številnim poslušalcem zelo ugajal. Spored nepozabnega koncerta je bil dobro prepleten s napevi, katere rado sliši uho našega slovenskega naseljenca v Ameriki. Za drugi koncert, ki se bo vršil v Clevelandu, obljubljeno je, da bo še boljši od decemberskega koncerta. Odpravilo se bo napake ter zboljšalo pripravljeni spored tako, da bo prav izredno dobil dopadenje navzočih poslušalcev.

Našemu narodu v Clevelandu in okolici je znano ter so o tem tudi poučeni, da je pevski zbor Slovan ljubitelj slovenske narodne pesmi, zakar on tudi isto razlaga in predstavlja tistemu delu našega naroda, ki se zanima za lepo in čuteče kulturno življenje. Fantje in možje, ki tvorijo to priljubljena pevsko skupino, in žene, ki pomagajo tej kulturni skupini, so vsi naobraženi in nenehni delavci že dolgo časa. Delajo in pojejo iz veselja do slovenske pesmi, prirejajo koncerte in pevske nastope, da bi dali našim ljudem to, kar tako čudovito lepo prihaja iz notranjih čutov našega slovenskega pevca ali pevke v Ameriki!

Da ne pozabite: V nedeljo, 14. februarja bo drugi koncert pevskega zbora Slovan v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Prijatelj Slovana.

Plesna veselica

Clevelandski Red Jackets Makabejci priredijo v soboto zvečer plesno veselico v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Za ples igra Johnny Vadnalov orkester.

V SVETU GRE NA BOLJE

WASHINGTON, 22. decembra —Harold Stassen, ki upravlja ameriške fonde za pomoč tujini, je za konec leta 1953 napovedal, da bo to leto važen mejnik povojne zgodovine. Industrijska produkcija je dosegla svoj višek, napori obrambe zoper komunizem pa tudi svojega.

Prebivalstvo v svobodnem svetu se boljše oblači, kakor preje, je boljše hranjeno in lažje zaupa v bodočnost. Dvignila se je tudi kmetijska produkcija in to celo nad produkcijo v letu 1934 in 1938. Zapadna Evropa je pomnožila svojo industrijsko produkcijo v primeri z lanskim letom za štiri odstotke. Leto 1953 je bilo po mnenju Stassena eno najbolj uspešnih in produktivnih let za dobo po zadnji svetovni vojni. Leto 1954 pa bo za Ameriko pomenilo leto, ko bo Amerika dajala manj podpor, razširila pa bo svojo trgovino.

•

General Twining, šef glavnega stana ameriškega letalstva je mnenja, da je Amerika še vedno v ofenzivi s Sovjetsko zvezo, v kolikor pride v poštev letalstvo. Toda Sovjetska zveza se trudi, da to vodstvo odvzame Ameriki iz rok.

Novi uradniki

Na zadnji letni seji društva Mir, št. 142 SNPJ so bili izvoljeni za prihodnje leto sledeči uradniki: Predsednik Anton Bokal, podpredsednik John Prusnik, tajnik Frank Sustarsich, 15726 Holmes Ave., telefon LI 1-8929; blagajnik Anton Zorko, zapisnikarica Frances Sušel, nadzorniki: August F. Svetek, Frank Ludvig in Peter Adam, zdravniki: dr. Opaskar, dr. Rottar, dr. Skur in dr. Urankar. Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9. uri dopoldne v Slovenskem domu na Holmes Ave. Članstvo se opozarja, da se bo asesment za tekoči mesec pobiralo nocoj, 23. decembra in ne na 26. decembra.

—

Pri objavi novih uradnikov društva Ribnica, št. 12 SDZ se je pomotoma izpustilo ime zapisnikarja, ki je Anton Tavželj, tajnik društva Mr. Joseph Ban pa živi na 1201 E. 168 St.

CENIMO SVOJE ŽIVLJENJE!

Posebni odbor Clevelanda, ki skrbi za notranjo varnost, ponavlja opomin iz Columbusa, da bo za letošnje božične praznike prišlo predvidoma 48 Ohijcev ob življenje. Od teh bo povoženih 43 na cestah. Ali se ne da to število po zdravi pameti znižati, če ne sploh zbrisati?

Wake Up! Sign Up! Look Up!
Join the
GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

JANKO N. ROGELJ:

Prispevek k zgodovini S.N.D. v Clevelandu

Slovenska izseljenska matica v Ljubljani je zaprosila direktorij Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., da naj pošlje osnutek domove zgodovine za priobčitev v njenem koledarju za leto 1954. Direktorij mi je naročil, da naj sestavim kratko zgodovino Slovenskega narodnega doma, kot to določa in naroča pismo iz Ljubljane. To sem tudi storil. Stvar je v prvi vrsti napisana za naše ljudi onkraj morja, sestavljena tako, da jo bodo lahko razumevali ter napravili jasno sliko. To je samo osnutek Domove zgodovine, prispevek k zgodovini Slovenskega narodnega doma, ki bo menda vendar nekoč napisana za naše zanamce v Ameriki, odnosno za slovenske zgodovinarje v naši rodni zemlji.

Prispevek se glasi:

(Nadaljevanje)

Na prvi seji po zaključeni letni konferenci v mesecu januvarja si direktorji izvolijo svoje uradnike in odbornike posameznih odborov.

Za leto 1953 so bili izvoljeni sledeči uradniki in odborniki: Predsednik Chas. Vertovšnik, podpredsednik Frank Plut, tajnik John Tavčar, blagajnik John Centa; Josephine Petrič, zapisnikarca; nadzorni odbor: Josie Zakrajšek, John Pollock, Anton Wapotich, Leon Poljšak in Frank Ilerših; gospodarski odbor: Frank Česnik, Jos. Okorn, Janko N. Rogelj, Stanley Dolenc, Frank Virant, Jos. F. Fifolt in Josephine Stwan; namestniki: Andy Tekavec, Andy Turkman, John Lekan in Maks Traven.

To je kratka zgodovina in opis Slovenskega narodnega doma na St. Clair cesti v Cleveland-u, Ohio. Samo glavne, vidne in važne prizore omenjam v zelo skrajšani obliki, pač toliko, v kolikor mi dovoljuje odmerjeni prostor v koledarju.

Iz tega malega osnutka si lahko sami napravite sliko in sodbo, kako težavno je bilo to delo našega človeka v tujini. Koliko nepričakovanih ovir je moral premostiti, toda vstrajal je ter si zgradil svoj mogočni in prostorni dom, ki ni samo njemu v ponos, ampak tudi drugim v zgled, kaj je zgradila močna volja in krepke roke slovenskega delavca v Ameriki.

*

Prva zamisel lastnega zbirališča

Dr. Frank J. Kern, prvi predsednik Slovenskega narodnega doma v Clevelandu, piše v letnem poročilu SND za leto 1917, da so slovenski naseljenci imeli prvo zamisel za lastno zbirališče že v letu 1903. Zelo verjetno. Zakaj so opustili to zamisel? Zakaj je ta zamisel zaspala za deset let? Kakšno je bilo društveno življenje med prvimi naseljenci, da so odlašali tako dolgo? Kje so nastale ovire? Kje so se vršile seje slovenskih skupin, ki so se porodile v prvih štirinajstih letih slovenskega naseljevanja v Cleveland?

Odgovore na ta vprašanja nam daje Clevelandski koledar za prestopno leto 1908, katerega je izdala in založila tiskovna družba "Nova Domovina."

V letu 1903 imamo na St. Clairju že deset društvenih skupin, ki so bila ustanovljena ob sledečih letnicah: Društvo svetega Vida 1890, društvo "Slovenija" 1895, društvo "Slovenski Sokol" 1897, društvo sv. Jožefa, društvo Sv. Vida št. 25, in društvo sv. Alojzija 1901 in društvi sv. Barbara in sv. Janez Krstnik 1902. Člani in članice teh društev so imeli v sebi zamisel, da bi imeli svoje zborovalne prostore, da ne bi bilo treba zborovati večini društev v cerkveni dvorani.

V mesecu septembru 1903 se je ustanovilo katoliško izobraževalno društvo "Triglav," ki je gojilo petje in dramatiko. Društvo je imelo svoj sedež v šolski dvorani sv. Vida. V letu 1904 pa je svetovidski župnik Hribar društvu naznanil, da se mu bo najbolj ustreglo, če se društvo preseli drugam.

Takrat se je že razvijal prepir med farani sv. Vida, ki je zamrl šele v letu 1907.

To je dalo najbrže tudi povod umrlemu Jerneju Knausu, da je pričel v letu 1904 zidati sedanjo Knausovo dvorano. Na novega leta dan 1905 je dramatično društvo "Triglav" imelo prvo predstavo "Divji Lovec" na odru Knausove dvorane.

V koledarju je zapisano: "Velika večina slovenskih društev ima v Knausovi dvorani sedež."

Zato lahko rečemo, da je zamisel za lastno zbirališče v letu 1903 zaspala, ker je bila v letu 1904 dozidana Knausova dvorana.

Prihodnja tri leta so bila najbolj nemirna leta med clevelandskimi Slovenci v Clevelandu. Nastala sta dva tabora, dve cerkvi, vršile so se parade in potovanje v Washington, da se pomiri vznemirjene duhove.

V letu 1907, ko je bil prepir v največjem razmahu, imamo v Clevelandu sledeča društva ali skupine:

*

Slovenska društva v Clevelandu 1907

Kakšno je bilo društveno, kulturno in duhovno življenje slovenskih naseljencev v Clevelandu leta 1907? Zapiski, kateri so še danes na razpolago, kažejo, da je bilo 21 različnih skupin, katera spadajo pod sledeče naslove:

Cerkvena društva:

Društvo Marijinih sinov pod vodstvom sv. Alojzija.

Društvo Marijinih hčera pod varstvom sv. Angelja Varuha.

Društvo slovenskih mater sv. Ane.

Društvo slovenskih deklet brezmadežnega spočetja.

Izobraževalna društva:

Slovenska narodna čitalnica.

Pevsko društvo "Triglav."

Tamburaški zbor klub "Adrija."

Podporna društva, katera člani so nosili uniforme:

Katoliško kranjsko mladeniško društvo Žalostne Matere božje, ustanovljeno 1907.

Viteško podporno društvo sv. Alojzija, ustanovljeno 1901.

Slovenski sokol, ustanovljen 1897.

Žensko podporno društvo "Sokolice."

Samostojna podporna društva:

Podporno društvo "Slovenija," ustanovljeno 1895, ki se je izločilo od društva "Marijen spolek," ki je bilo ustanovljeno 1890.

Kranjsko katoliško samostojno društvo sv. Vida.

Samostojno kranjsko katoliško podporno društšvo sv. Jožefa, ustanovljeno 1899:

Samostojno kranjsko slovensko podporno društvo presvetega Srca Jezusovega, ustanovljeno 1899.

Žensko podporno društvo "Srca Marije," ustanovljeno 1897.

Jednotna društva:

Kranjsko slovensko podporno društvo sv. Vida št. 25 KSKJ, ustanovljeno 1899.

Slovensko podporno društvo sv. Barbare št. 6 ustanovljeno 1902.

Slovensko podporno društvo sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ, ustanovljeno 1902.

Potem ste bili še dve skupini ali društvi: Slovenska narodna godba in Slovenski politični klub.

Večina slovenskih društev je imela svoje seje v Knausovi dvorani, katera je bila dozidana leta 1904.

Med jednotnimi društvi ni zabeležno v koledarju društvo "Naprej" št. 5 SNPJ, ki je bilo ustanovljeno 20. marca 1904 na St. Clair Ave.

*

Zveza slovenskih društev v Clevelandu

V poletju 1907 je bil sklican shod slovenskih društev v Clevelandu, da se društveniki pogovore med seboj, ako bi bilo mogoče ustanoviti zvezo slovenskih skupin, kakršne so takrat že imeli Nemci in Čehi. Shod je sklical predsednik tiskovne družbe "Nove Domovine" Frank Žele, na shodu je govoril Rev. Zakrajšek. Povdarjalo se je na shodu, da v naselbini ni sloge, ne med ljudstvom, ne med društvi in ne med slovensko ameriško duhovščino. Sklep posvetovanja je bil, da ustanovijo najprvo za Cleveland zvezo društev, in pozneje tudi za celo državo.

Teden pozneje se je vršil drugi shod, na katerega je prišlo do štiri sto mož. Zveza je bila ustanovljena. Prvo in poglavitno nalogo je dobila Zveza, da se na St. Clairju postavi **"Društveni dom,"** kjer naj bi bilo ognjišče društvenega življenja.

Pričel se je nov prepir. Hribarjev list "Danica" je nasprotoval takemu podjetju, kjer bi postala Zveza kot pojav najkrasnejšega socijalizma in liberalizma.

Avgusta meseca 1907 je prenehal farni boj. Bojevita duhovnika sta bila prestavljena, k fari sv. Vida je prinesel mir Rev. B. Ponikvar.

Med letom 1907 in 1910 ni bilo posebnega zanimanja za narodno zavetišče, ker so bile na razpolago druge dvorane: Grdinetova, Knausova in Birkova dvorana.

Kakor ste že čitali, se je zbudil leta 1910 Slovenski Sokol, ki je sprejel sklep, da si zgradi svoj Sokolski dom. Tudi ta zamisel je zaspala.

*

Nova zamisel v letu 1914

Leta 1901 je prišel v Cleveland Slovenec, ki je imel smisel za skupno delovanje, priden in delaven, ki se je priučil angleškega jezika v besedi in pisavi. Bil je poslovodja lista "Nova Domovina," in pozneje "Amerika." Njegovo ime je Josip Jarc. Videl je razvoj naselbine, farni boj, poiskus "Društvenega doma" in poizkus "Sokolskega doma." Oboje je zaspalo. On je imel zamisel doma, ki bi pripadel narodu, vsem Slovencem, da bi bil to Slovenski narodni dom, zavetišče vseh.

Bil je človek, ki je imel vero v Ameriko, ker ni videl več pravega povratka našega človeka v rojstno domovino. Zato je tudi odprl večerno šolo za ameriško državljanstvo. Postal je javni notar, kar je bilo velike važnosti za tiste čase, a končno je dobil še službo na Common Pleas sodniji ter postal močna vez med našim človekom in uradno-postavno Ameriko.

Imel je med clevelandskimi Slovenci velik upljiv, katerega je izrabil v dobrobit slovenskega naroda. Pričel je uveljavljati svojo novo zamisel, šel je od društva do društva, da se je ustanovilo prvi pripravljalni odbor za narodno zgradbo leta 1914.

(Dalje prihodnjič)

SILVESTROV VEČER
v
SLOV. NAR. DOMU
Ples
v zgornji dvorani
Večerja in ples
v spodnji dvorani
Pridite!

TRŽAŠKE SLIKE

Lojze Čampa:

Obnašaš se, kakor kak tržaški fakin. Poglej jih, gredo po cesti, kakor tržaški fakini. Ta prokleta tržaška fakinaža. Taki in podobni izrazi niso bili v Ljubljani neznanka, čeprav nismo vedeli kaj pomeni italijanska beseda fakin. Čeprav večina Ljubljančanov Trsta sploh še ni videla.

Italijanska beseda "facchino" pomeni postreščka, ki prenaša kovčke na raznih postajah. Toda slovenski pomen besede fakin pozabi na prvotni pomen in si predstavlja pod tem imenom klativiteza, delomržneža, zopernega človeka.

Klatiti se po cestah in prodajati zvedavost, je sploh lastnost italijanskega naroda. Tudi sodelovati v masah pri kakih cestnih nemirih, pa tudi pomnoževati mase, če se ljudje že zbirajo v katerekoli namene po cestah.

V Ljubljani je obstojalo motorno društvo "Hermes," ki je prirejalo kot pomembna zveza slovenskih motoristov razne dirkalne tekme, po ravnih cestah, tudi gorske dirke, tudi dirke po ovinkih, tudi tako imenovane krožne proge. Prvak tega društva je bil Ludvik Starič, ki je tedaj veljal za najboljšega slovenskega dirkača z motorjem. Vzdeli so mu priimek "leteči Kranjec." S Staričem smo se radi postavljali pri dirkah izven Slovenije tako v Zagrebu, pa tudi v Trstu.

Meni je bila dana naloga, da za eno od takih dirk poskrbim potrebno prejšnji večer v Trstu. Z italijanskimi športniki se je dalo govoriti in so šli v vsakem pogledu na roke. V Trstu je bilo treba prenočiti. Italijani so mi preskrbeli sobo v hotelu na glavnem tržaškem trgu Piazza Unita. Na tem trgu so krog in krog tudi najvažnejša upravna poslopja kot mestna hiša in vladino poslopje. Trg je nadvse prikladen za zbiranje ljudskih mas in za javne prireditve.

Ko sem se dotične nedelje zjutraj prebudil in gledal skozi okno na ta trg, sem videl, da so na trg prihajale povorke črnosrajčnikov—fašistov. Razvrščali so se v neke formacije, toda nikakor ne v določenem redu. Govorjenje, klepetanje vsevprek! Naenkrat je godba zaigrala fašistično himno Giovinezza, skozi zrak so odmevala neka povelja in opazil sem, da je prišel nekdo, ki je moral med fašisti zavzemati vidno mesto. Pozneje sem zvedel, da je bil to vojvoda D'Aosta, neki vrhovni poveljnik cele ali samo pokrajinske fašistične zveze. Jaz sem v hotelski sobi naslonjen na okno opazoval prizor, ne da bi se zravnal, ne da bi reagiral na fašistično komando. Verjetno me je morala opaziti skupina fašistov; kajti kmalu je stalo nekaj črnosrajčnikov za mojim hrbtom, me surovo potegnilo od okna in zahtevalo, naj izkažem s svojo držo telesa čast fašistični zastavi in himni. Odvrnil sem jim, da sem tujec, nakar sem dobil odgovor, da je v Trstu, kakor v Italiji doma fašizem, ki je gospodar vsega. Skoro bi bil dobil klofuto, ker Italijani če jih je skupaj cel krožek, imajo korajžo. Mislil sem si svoje, sam pri sebi izustil besedo fakinaža in se odstranil.

•

Prvomajske delavske prireditve v Trstu so bile res nekaj veličastnega, dobro organiziranega, kar je vsaj kot parada ugajalo tudi zaveznikom. Te prvomajske prireditve pa so bile nekaj svojevrstnega. Posebna zavezniška tržaška policija se je za te prireditve posebej vežbala in izvežbala vse pod vodstvom angleške policije. Če je namreč šel sprevod delavstva po eni ulici, je tržaška fakinaža organizirala sprevod po drugi ulici, ki naj se zlije s sprevodom v prvi in medsebojni spopad bi bil neizogiben. To ni šlo le za eno, marveč za vse prometne ulice, koder so se redoma razvijali sprevodi. Moram reči, da so bile prvotne delavske manifestacije res nekaj impozantnega. Neposredno po zadnji vojni je bilo tudi tržaško delavstvo edino. Moj neposredni predstojnik takratne zavezniške uprave za Trst in okolico je bil angleški major Myatt. Politično, kakor se mi je sam razodel, je pripadal britanski laboristični stranki. Ko je z vladinega poslopja opazoval te res mogočne delavske sprevode, je nehote in resnično spontano vzkliknil: "How beautiful, how wonderful!" Ko pa je videl, da te delavske sprevode z vseh strani iz sosednjih ulic hočejo napasti tržaški pocestneži, je tudi njemu spontano ušlo iz ust, kar bi rekli po slovensko "prokleta tržaška fakinaža."

•

V Trstu je zelo prometna ulica, ki nosi ime Corso. V enem teh delov se vršijo večerne promenade, ulica sama pa je obdana od elegantnih trgovin. Slovenci v Trstu so si najeli trgovski lokal in to v vladini palači, v lokal pa so spravili slovensko knjigarno, jo okusno opremili, pa tudi napolnili z najboljšimi deli slovenske literature. Tudi cvetja, tudi umetniških slik v tem prostoru ni manjkalo. Mnogo je bilo Italijanov, ki so že radi okusno urejene izložbe radi obstajali pri tej trgovini, mnogi so celo stopili vanjo in če ne knjige, kupili kak drug slovenski duhovni produkt.

Trajno mi ostane v spominu dotično jutro, ko sem šel, kakor po navadi mimo te knjigarne v službo. Naj ponovim, da se je knjigarna nahajala v poslopju vladine palače. Obnemel sem in obstal. Mesto lepo urejene knjigarne—razbita izložbena okna; mesto skladovnic knjig in lepih predalov—še vedno vonj po dimu in ognju. Knjigarna je bila namreč ponoči oropana, demolirana in zažgana. Ostanki gorečih knjig so tleli na pločniku, vse pa vpričo redne tržaške policije. Spominjam se še danes, da je bila moja edina sodba ta—prokleta tržaška fakinaža.

Tržaški Slovenci so že pripravljeni na vse možnosti, če se v Italiji ali kje v svetu pripeti nekaj, kar Italijanom ni v prid. Treba je prirediti demonstracije in te demonstracije so zopet nekaj izrednega, kar pa je postalo redno, namreč: Poiščejo se po večjih skupinah tržaških fakinov, slovenski trgovski lokali, slovenske pisarne, ki se razbijejo in zažigajo. Zopet ta tržaška fakinaža.

•

Ne bi bilo Postojnske jame, če bi ne bilo votlega Krasa. Tudi ribniška dolina je obdana s kraškimi hribi, pod seboj ima kraške votline. V smeri proti Kočevju leži gorska veriga Mala gora, na desni strani Velika gora. Po sredi po ravnini se vijejo potoki, ki pa kakor zmenjenc kmalu izginejo v nekem skupnem domovanju—skozi luknje v podzemlje.

Mala gora ima sama veliko kraških jam. Menda so nekatere zelo globoke. Kajti ljudska govorica jim je vzdela ime "brezdno," jama je torej globoka, kakor, da je brez dna. Take jame se nahajajo ne kje na skritem kraju, marveč celo tik gozdnih kolovozov. Spominjam se, da so kmetje, če jim je kako živinče izginilo, pripisovali tem jamam, da je našlo v njih svoj grob. Starši so nas otroke svarili, naj ne hodimo preblizu. Včasih smo opazovali vodico, ki se je izgubila v votlini in ker je bilo na tem prostoru vedno vlažno, je bilo tam tudi leglo raznih močeradov in podobnih reptilov, ki so vsaj po mojem mnenju tudi za navadno oko zoperni, kaj šele, če bi prišel človek z njimi v dotik.

Naša domišljija je šla še dalje. Kako zoperno mora biti v globini teh jam, kako je vse vlažno, temno, obdano s kačami in močeradi, kako je vse služnato in brezzračno. Gorje, če bi človek padel v te jame! Gorje, če bi se ne ubil in bi bil celo živ pokopan!

Neposredno zaledje Trsta je obdano s Krasom. Na tem Krasu pa se vrstijo kraške jame druga za drugo. Italijani jim pravijo foibe. Ker je v neposredni bližini mesto Trst, je morda med Tržačani nekaj takih, ki se bavijo z naravoslovjem in bi jim interesiralo tudi življenje v teh jamah. Tudi v Sloveniji smo jih imeli in smo jih imenovali "jamarje." Zakaj odrekati to veselje, saj gre končno za raziskovanje nature, torej za znanstvene namene. Ali so kraške jame blizu Trsta služile takim raziskovanjem, ali pa so starši svarili svojo mladino, naj stoji daleč proč od njih?

Te foibe—kraške jame so eno izmed najbolj žalostnih, pa tudi najbolj gnusnih dokazov, kako se na tem ozemlju obračunava politični nasprotnik. Bitka med fašizmom in antifašizmom, med komunizmom in antikomunizmom, med Slovenci in Italijani se je vršila, kakor se sliši neverjetno, pa je vendarle resnično, tudi v teh kraških jamah. Politični nasprotnik je bil prijet, zvezan in vržen živ v to jamo. Potem—vse tiho je bilo. Kako že razlaga družabna zgodovina bistvo človeka? Eni pravijo, da je človek človeku zver, drugi, da je angel. Foibe na Krasu pri Trstu pričajo bolj za prvo, kot drugo trditev. Ne samo zver, marveč hujši od zveri!

•

Trst je doživel s prihodom zavezniških vojakov, kar se je zgodilo junija 1945 novo poglavje v svoji družabni zgodovini. Deset tisoč ameriško-angleškega vojaštva s plačami v dolarjih ali v funtih šterlingih pomeni nekaj. Vojak je vojak in za njega velja mednarodno, da druga mesta, druge deklice.

Trst kot morsko pristanišče ima svoj posebni značaj, kakor ga ima na primer Marseille v južni Franciji. V Italiji je prostitucija z javnimi hišami zakonita. Trst ima cel predel blizu pristanišča, ki je posejan z javnimi hišami. S prihodom zavezniškega vojaštva se je tudi ostalo mesto spremenilo v Sodomo in Gomoro. Sicer so zavezniki pohiteli, da so mnogo privatnih hiš počečkali z znanim "Out of bounds —off limits," vendar vse skupaj ni mnogo pomagalo. V Trst so romala v teh letih kardela profesionalnih prostitutk, pa tudi deklet, ki so si zaželela dolarjev in šterlingov na lahek, čeprav nemoralen način. S temi orgijami je bila povezana policija prav tako, kakor to opisuje neka Rusinja glede policije v New Yorku. Hitro zasluženi denar se je delil na tri dele, med deklet-tom, hišno gospodinjo in policijo. Morda je k temu pripomogel posebni značaj v Trst priklatenih južnjakov Italijanov, ki so bili raztreseni po ulicah, kakor pri policiji med hišnimi lastniki in stanovanjskimi najemniki. Kakor koli gledamo na to plat tržaškega življenja, ena nit vodi gotovo do posebnega značaja družbe, ki smo jo že imenovali —tržaško fakinažo. Sicer pa gre in je šlo življenje v Trstu v večnih spremembah navzgor in navzdol. Kakor nebo in ozračje nad mestom. Silna ostra burja, ki te lahko odpiha v morje in poletna vročina brez sapice in zraka, da se božič, da se boš v tej kotlini zadušil.

ŽELEZNICA 4,700 METROV VISOKO

V južnoameriški državi Peru je 219 kilometrov dolga železniška proga, ki povezuje mesta Callao in Oroya. Ta železnica se začenja ob morju, vodi skozi puščavo in preko gorovja Ande, ki ga sekajo globoke doline. Na železniški progi je 65 predorov in 67 mostov, na najvišji točki, ko prekorači greben Andov, pa doseže 4700 metrov višine, kar je le malo manj, kot znaša višina Mont Blánca, najvišje gore v Evropi.

To progo imenujejo tudi "železnica med oblaki" zaradi visoke višine, v kateri je izpeljana. Čez globoko reko Rimac so mostovi razpeti tako drzno, da izgleda, kot da bi viseli v zraku. Na nekaterih mestih so ob progi 680 metrov visoke stene in pri gradnji so morali prevažati inženirje in delavce na njihova delovna mesta s posebej zgrajenimi žičnicami. Sredi takih navpičenih sten so izvrtani tudi nekateri predori, tako, da so tu pa tam morali delavce spuščati z vrvmi na delovna mesta. Med dvema takima predoroma sredi visokih sten pride proga na nekem mestu naravnost na most nad reko Rimac, ki je speljan 47 metrov nad površino reke.

Na razmeroma kratkih odsekih se proga dvigne precej visoko, tako da morajo na najbolj strmih predelih uporabljati posebne lokomotive na zobasti pogon, ker bi navadne železniške lokomotive začele drseti.

Gradnja proge je zahtevala mnogo človeških žrtev. Računajo, da se je med njeno gradnjo ponesrečilo okoli 15,000 ljudi.

Zakrajsek Funeral Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 1-3113

PRODA SE HIŠE

Na **HUNTMERE AVE.** v fari sv. Jeromija.—Nov bungalow s 4½ sobami; tile kopalnica; pregrajena klet. Gorkota na plin. Se vzame vašo hišo v zameno.

Na **MILLER AVE.** v fari sv. Kristine.—Lep zidan bungalow s 5 sobami; 3 spalnice, gorkota na plin; garaža in dovoz. Rekreacijska soba, beneški zastori. Se lahko takoj vselite.

Za podrobnosti se obrnite na
KOVAC REALTY
960 EAST 185th ST.,
KE 1-5030

CHICAGO, ILL.
FOR BEST
RESULTS IN
ADVERTISING
CALL
DEarborn 2-3179

BUSINESS OPPORTUNITY

FOR SALE by owner RESTAURANT. Seats 20. Well established, excellent business and location, near schools, churches, busline at door. Illness forces retirement. Space available for living quarters. This is an exceptional opportunity and a real money maker. See it to appreciate a real value. Call after 2 p.m. PL 2-9775

DOMESTIC FEMALE

WANTED — COOK and 2nd MAID Either sisters, mother and daughter, or friends. Current wages. Exceptionally nice living quarters. If Newcomers, knowledge of English not necessary. 2 adults and 3 children in family. All modern conveniences. In home in Lake Forest. Call (collect) either — Deerfield 294 or Lake Forest 182.

REAL ESTATE FOR SALE

WHEATON—Near all cultural advantages; 5 room Expandable Brick Home. 5 down; modern; oil forced air heat; 55 ft. frontage; attached garage. Price $21,500. — Also Basement House, 12x140 ft. at Ruth Lake. 8 miles from Brainerd, Minn., Airport.—Full basement. Retirement or Resort Home; game fishing. Call owner: WHeaton 8-6035 or write: 10 So. Blanchard, Wheaton, Ill.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO VAM ŽELI

BETTY'S BEAUTY SHOP
606 East 185th St., KE 1-2548
SE PRIPOROČAMO SLOVENSKIM ŽENAM IN DEKLETOM, DA OBIŠČETE NAŠ LEPOTIČNI PARLOR
Mrs. Cecelia Wolf, Mrs. Justine Klemencíc in Mrs. Fay Aleks

Voščimo vsem našim odjemalcem in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto!

CARL'S MEAT MARKET
504 E. 152 St. – PO 1-6129
Vedno sveže in najboljše vrste meso.
FINE DOMAČE KLOBASE
Se priporočamo v naklonjenost.

MARY'S VARIETY STORE
7600 St. Clair Ave. – EN 1-2676
TRGOVINA Z MOŠKO, ŽENSKO IN OTROŠKO OPRAVO
SAMO NAJBOLJŠE BLAGO PO ZMERNIH CENAH.
Želimo vsem odjemalcem vesele božične in novoletne praznike!

Vsem našim odjemalcem in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!
GEN'S FOOD MARKET
3792 East 116th St. – BR 1-7541
NAJBOLJŠE GROCERIJSKE POTREBŠČINE, SVEŽE SADJE IN ZELENJAVA.

WILLOUGHBY HARDWARE CO.
4148 ERIE ST., WILLOUGHBY, O., tel. WI 2-2444
Obiščite največjo trgovino z železnino v okraju Lake. Postregli vam bomo vedno z najboljšim blagom in nizkimi cenami. — Se priporočamo.

V BLAG SPOMIN

ob tretji obletnici odkar je umrl naš ljubljeni soprog, dragi oče in brat

MICHAEL PODBOY

ki je zatisnil svoje mile oči dne 23. decembra 1950.

Zakaj si šel od nas,
soprog preljubi, oče blagi?
Dom je prazen, v srcih žalost,
pogrešamo Te bridko ves ta čas.

Zamrl je Tvoj lepi glas,
ne vidimo več Tvoj obraz,
počivaš v temnem mrzlem grobu,
ki je Tvoj dom za večni čas.

Žalujoči ostali:
JOSEPHINE, soproga
ALVIN M., MICHAEL J. in RICHARD M., sinovi
ESTHER in SOPHIA, sinahi
ALVIN M., BOBBY E., LINDA F., MICHAEL J., vnuki
v Jugoslaviji: ANTON PODBOJ, MICI SENKENČ in HELENA KRIŽMAN, brat in sestri

Cleveland, Ohio, dne 23. decembra 1952.

V blag spomin

ob prvi obletnici, odkar je v prezgodnji grob legel naš predragi soprog, dobri oče in stari oče

ERAZEM GORSHE

Svoje trudne oči je zatisnil za vedno dne 23. decembra 1952.

Čemu mi na grob kamenit spomenik?
Da bele kosti bi mi tlačil?
Saj breme ko kamen neznosno težak
Do konca življenja sem vlačil.

Pred tem spomenikom kak potnik-čudak
Kedaj radovednost bi pasel —
In s prašno nogo bi gonilo teptal,
Ki mah jo je mehki zarasel.

Naj voda bo moj spomenik in pa zrak,
V nju moje ime zapišite!
Z nesmrtnimi deli pa, narodu v čast,
Vi svoje si v bron zadolbite!

Žalujoči ostali:
FRANCES GORSHE, soproga
JOYCE PLEMEL in VIVIAN GORSHE, hčeri
ROBERT ERASMUS PLEMEL, vnuk
JOSEPH PLEMEL, zet

Cleveland, Ohio, dne 23. decembra 1953.

AVGUST ŠENOA:

Diogenes

Zgodovinska povest iz 18. stoletja

(Nadaljevanje)

"Pusti francoske komplimente, sarissime (Predragi), pa mi vošči lepo po hrvaško: Dober dan! Jaz sem človek stare korenine. Sinoči sem prišel iz Slavetića, danes pa prihajam k tebi na obisk, da ti, Bog mi je priča, dve, tri poštene v brk zabrusim . . . Pa glej, vraga — saj nimaš več brkov!"

"Na uslugo sem vam, illustrissime," se je dostojanstveno priklonil kraljevi svetnik.

"Dragi moj Anton," je povzel Oršić, predsednik banskega sodišča, "povej mi, kaj je s teboj? Kakšen človek si?"

"Ne razumem tega vprašanja."

"Zlodeja ne razumeš. Ti, magnifice, si piškur, da, piškur, ki se izmuzne iz rok, brž ko ga ujameš. Molči, zdaj govorim jaz. Pameti imaš za deset glav, denarja na mernike, vsega imaš, kar more dati Bog človeku . . . na naših saborih bi bil lahko prvi, grom tvojega jezika bi zalegel več kot vsa čvekanja, in kaj delaš? Sediš sam, kadiš, bereš, plešeš, hodiš na lov, Bog ti greh odpusti, in se prav nič ne zmeniš, kaj se godi po svetu. Povej, kakšen človek si, a?"

"Hrvat," je odgovoril Janković.

"Tri sto zlodejev, kaj sem pa jaz? Kaj so drugi? Hrvat, Hrvat, našemljen v te francoske cape!"

"Da," je pokimal Janković, sedel na drugi stol in prekrižal noge. "Hrvat, ali če vam je bolj všeč — Diogenes."

Grof je izbuljil oči kot vol:

"Iz gimnazije se spominjam nekega razcapanega Diogena, ki je stanoval v sodu; ampak če pogledam tvojo svileno obleko, bi ne rekel, da si mu podoben."

"Povedal ti bom, illustrissime amice," je odgovoril Janković in popravljal zapestnike, "in upam, da bo moja logika prav tako dobra kakor predavanje katerega koli patra na zagrebškem jezuitskem kolegiju."

"Poslušam!"

"Ti prihajaš k meni, tako sodim, kot volilni agent prve, druge ali tretje stranke, kajti pri nas jih je na žalost sto, posebno od nesrečnega lanskega 1749. leta. Zato ti govorim čisto od srca. Toda če te je, ilustrissime amice, morebiti kdo k meni poslal, če si nehote glasnik tega ali onega, ti vnaprej povem, da sem polž, ki ga vsi dokazi tega sveta ne bodo izbezali iz lupine."

"Carissime et magnifice, salva cum reverentia, (Predragi in prejasni, moje globoko spoštovanje.) ti si bedak!" je vzrojil grof. "Je morda Oršiću iz Slavetića potrebno, da za koga vohuni ali mešetari?!"

"To mi ugaja," je mirno odgovoril Janković. "Veš, lotila se me je neka otožnost, neka puščoba, ko sem videl, kaj se godi pri nas, kakšno kolo je zaplesala naša domovina. Ne smej se—res je! Pojdiva ad rem. (k stvari.) Najprej naj omenim ta nesrečni spor s kaptolom, s katerim so se stanovi divje spopadli. Kaptol je poslal na Dunaj odposlance, poslal jih je tudi sabor. Drug drugega sta zmerjala in sramotila na dvoru. Zakaj? Kaptol hoče, da bodi dubiški poveljnik še naprej kanonik, a velikaši pravijo, da mora biti velikaš. O tej zadevi pišejo tako resne in učene razprave, da bi človek počil od smeha. To je prvo. Prosim, ne prekinjaj me, zdaj govorim jaz. Drugo je nesrečna Krajina, (Hrvaško-slavonska v o j a š k a Krajina je nastala in se razvijala, ko so vladali Habsburžani, kot obramba proti bosenskemu pašaluku. V prvi polovici 18. stoletja, za Marije Terezije (ko se godi ta povest), jo je preuredil princ Hildburghausen. Vojaško Krajino so tvorile tri generalije: karlovška, osješka in varaždinska in dve banski polkovniji: glinska in petrinjska pod banovim poveljstvom. Ukinili so jo leta 1881 (krajinski statut. Človek bi zarjul od jeze, ko pomisli, kako ste šli na limanice tistemu češkemu Nemcu, baron Klefeldu; padel je na Hrvaško kot z neba in se kot stenica ugnezdil v naši regnikolarni hiši. Bili ste pravcati otroci. Najprej je ta lisjak pretipal obisti kanoniku Adamu Patačiću in Vuku Kukuljeviću, da spozna, kakšen je kdo, potem pa vam je rekel: 'Poglejte, dobri ljudje, Krajino je treba urediti, ker ni urejena. Statut je že narejen. Sprejmite ga, imeli boste korist. Vi boste v saboru imenovali vse krajinske častnike, pa boste lahko postavili svoje sinove, nečake, prijatelje in tako dalje za generale, polkovnike in četovodje. Lahko jim boste dajali mastno plačo, ker bo cesarica dodelila iz državne blagajne 40,-000 forintov (Forint—zlatnik, cekin. Ime starega avstrijskega novca Gulden,—v promketu do 1892. Beseda je iz madžarščine.) za plačo krajinskih častnikov. 'In vsi ste šli na njegove limanice—blagajnik Franjo Kušević in protonotar Djuro Najšič in tvoj kolega Ivan Bužan, celo zviti podban Ivan Rauch, ki ga je prekanjeni Švaba prelisičil, češ da bo dal njegovemu sinu Složno ste sprejeli statut, vriskali ste od veselja. Zakaj ne? Pavlu in zetu Vojkoviću četo. Kraljica vas je pohvalila zastran vaše pokorščine, samo na banov predlog je nekatere malenkosti spremenila. Prvo: vse višje častnike bo imenovala kraljica sama, ne vi! Drugo: vse nižje častnike bo na vaš predlog imenoval ban, ne vi! Tretje: vsako leto bo plačala za častniške plače 34,000 forintov naša siromašna zemlja, ne kraljica! Zdaj stiskate pesti, se repenčite kakor deca, ampak v saboru morate imeti jezik za zobmi. Klefeld se vam smeje—zdaj se priklati sem Nemec, zdaj Lah pa postane stotnik, major ali polkovnik. Kislo jabolko, a? Rotil sem vas svoj čas. Varujte se Klefelda, varujte se Nemca! Ampak vi ste se mi režali v brk, češ da sem nemiren tič, vrtoglavec, a Klefeld poštenjak. Zdaj imate poštenjaka!

"Pa še to ni vse. Vriskali ste od veselja, ko se je vojvoda Hildburgshausen zahvalil za varaždinsko in karlovško generalijo. 'Zdaj je rešena banovina,' ste vpili, ki ji je Hildburgshausen krojil pravico; 'zdaj se nam ne bodo več postavljali po robu krikoverci, ki jih je Hildburgshausen ščitil in jih postavljal celo na častniška mesta . . .'

Vaša radost je bila presneto kratka. Kaj je krajinski statut: Nož, ki našo staro kraljevino reže na dvoje; ročaj, ki nam pol naše kraljevine krade izpod banske oblasti; vrata, skozi katera se tujci v celih jatah spuščajo na staro hrvaško zemljo. In to ste zapečatili vi—vi, Hrvatje! Mirno smo hoteli trpeti ob sebi narod grške vere, ki je pribežal k nam, in mu zajamčiti njegovo vero, saj trpi kakor mi. In kdo zdaj ta narod hujska proti nam, kdo ga punta, da se upira banski oblasti? Klefeld in spet Klefeld. Saj upornike na videz lovijo, pro forma—zastran lepšega — jih morda nekaj pobesijo, toda naskrivaj rovari Klefeld dalje. Zdrave oči imate in tega ne vidite! Ne vidite, kako ta Nemec imenitno igra na dvojne karte! In ban, gospod grof Karlo Bačan? Kaj naredi ta ogrski velikaš za Hrvaško? Sedi lepo na Dunaju, se hrani na dvoru, prejema hrvaško plačo in upravlja deželo s štafetami na sto in več milj daleč. Si kdaj slišal za bana, ki ne živi v svoji banovini? In škof, gospod Franjo Klobušicki, Erdeljec, ki je za trenutek prišel iz tujine v tujo deželo, da tu škofuje in svojemu bratu Antonu mastne predije deli? Še to—mar ni hrvaško tridesetnico pograbila požunska zbornica? Et caetera et caetera. (In tako dalje, in tako dalje.) Pride Oger, pride Nemec, in kje je na Hrvaškem Hrvat? Za plugom, ponekod še pred farnim oltarjem. Kaj ni smešno biti Hrvat samo po imenu? Ampak jaz sem vendar ostal Hrvat. Daj, illustrissime, poskusi malo čokolade," se je nasmehnil Janković in pokazal s prstom polno skodelo, ki jo je sluga pravkar postavil na mizo. Oršić je molče srknil, tudi Janković je napravil dva, tri požirke in nadaljeval: "Saj veš, illustrissime, da sem veliko po svetu hodil, da rad berem in brskam v starih letopisih. Videl sem po deželi marsikaj dobrega, v letopisih sem našel staro hrvaško tikvo, Hrvatje me zmerjajo za francosko lutko, plemiči govorijo, da sem jezuit. Nemci so me počastili s staro hrvaško tikvo, Hrvati me zmerjajo za francosko lutko. Toda, grof, jaz sem Diogenes; jaz iščem z lučjo Hrvate, take, ki bi lahko pozabili na svojo korist in mogli doumeti, da je treba tudi korist žrtvovati splošni sreči; take, ki bi mogli doumeti, da je najlepši del nesmrtnosti delo za korist svoje domovine in vsega človeštva. Iskal sem, stikal, našel nikogar. Pa sem se odpovedal svetu, se zavlekel v svoj sod in od tu opazujem ljudi. Srce me boli, ko vidim, kaj so drugod lahko storili, saj imamo, hvala Bogu, srce in glavo na pravem mestu. Toda kakor da nas je usoda s kleščami stisnila, kakor da . . . uh! Kaj bom govoril! Poznamo samo tuje malike, a starega hrvaškega Boga smo pozabili! In jaz naj se štulim v vaše zbore, v vaše mešetarstvo, v vaše disputacije? Da se mi posmehujete, kajne! Nikdar in nikoli! Jaz vas opazujem iz kota, pustite me v mojem sodu. Mar ni bolje stisniti se v svoj kotiček in mirno puhati pipo? Zvijati se kot lahkomiselni plesalec, ki korakoma preskakuje vse nadloge in skrbi? Svet se ti roga, češ da si postopač, prismojen bedak, ti pa se v duši smeješ ljudem, ki se žro med seboj. Mar ni bolje zdirjati v zeleni gozd, se poditi po čistem zraku in ustreliti jelena, ki ti ni ničesar prizadejal? Ubij ga, odleglo ti bo. Ubil si nedolžno žival, ker ne smeš ubiti grešnega človeka. Pustite me tukaj. Gorjupost življenja me je spodila iz sveta, grenkoba mi polni dušo, hkrati pa me je, puščavnika, obdarila z mirom. Zemlja je veliki oder, kjer ljudje igrajo žalostne in smešne vloge; jaz sem se ogrnil s svojo vestjo kakor s plaščem pa gledam vaše komedije in tragedije, jaz—hrvaški Diogenes! . . . In moje francosko odevalo? To je krinka, to je moj ščit, znamenje, da ne sodim med vas, da sem samo senca vaše gosposke razkošnosti, nepristranski, posmehljivi odmev vaše modrosti. Tale modra obleka je nebeška livreja, ki me rešuje naših spon; jaz stojim med vami kakor samotna jelka v gabrovem gozdiču. Kakšna slast, da se vam lahko od srca nasmejem! Da, smejem se, ne jokam, ker sem prepričan, da bodo bodoči veki pametnejši kakor vi; smejali se bodo vaši norosti in popravili, kar ste zagrešili."

(Dalje prihodnjič)

KDO JE GOSPOD

Vi mislite, da veste, kdo je gospod. Trdim, da ne veste in zato vam bom povedal jaz. Le poslušajte. Gospod je tisti, ki je vedno oblečen po najnovejšem kroju; ki dela gnečo na vsakem sprehajališču; ki se nič ne uči, a vse ve in zna; ki vse kritizira in obgodrnja, sam pa še ni storil toliko koristnega, kolikor je za nohtom črnega; ki se v gledališču smeje ob žalostnih prizorih, ob resničnem dovtipu gleda pa druge, ali se bodo zasmejali ali ne; ki ga je sram svojega očeta in matere, ker nista zadosti po modi; ki zapravlja težko prisluženo očetovo imetje, sam pa ne gane z mezincem, da bi zaslužil vsaj eno paro; ki na pločniku odrine staro ženico v blato, da gre on, gospod, po lepem; ki je tako brezsrčen, da si da od matere snažiti čevlje; ki ga je sram nesti zavojček na pošto; ki ga je celo sram nositi knjige v šolo in si liste iztrga ter jih pomaši po žepih, da ni omadeževana njegova gospoščina. Ali sedaj veste, kakšno prečudno bitje je "gospod"? Vsi drugi ljudje smo delavci; delavec je tisti, ki vihti kramp in rovnico, delavec, ki si s tinto prste maže; delavec, ki cepi sežnje v gozdu, delavec, ki vam vceplja modrost v glavo, delavec, ki orje njivo.

Poznal sem takega gospoda, kakor sem vam ga opisal. Že kot frkolin je hodil v šolo ves gizdav s paličico v roki. Ko je dorastel v gospoda, si je vtikal iz knjig iztrgane liste po žepih. Ko je prišla matura, ni bilo ne listov ne znanja. Šel je in si kupil čisto nove knjige. V parku je sedel, prebral list—in ga iz knjige iztrgal, ga vrgel in predal vetru. Vse, do zadnjega. Prišel je znanec in ga ogovoril: "Prijatelj, kaj delaš?" — "Za maturo se pripravljam." — "Tako pač ne pojde!" — Gospod odgovori: "Če jo vsak osel naredi, jo bom naredil tudi jaz!"

Pa je ni, dasi je trikrat poskusil.

Zato pa rečem zdaj:

Bodimo delavci in ne gospodje!

DRUŠTVENI KOLEDAR
JANUARJA - 1954

16. januarja, soboto—Veselica društva Glas clevelandskih delavcev št. 9 SDZ v Slov. nar. domu, St. Clair Ave.

17. januarja, nedelja—Koncert mezzo - sopranistinje June Babbitt-Price v Slov. nar. domu, St. Clair Ave.

DONALD B. JOHNSON
POGREBNI ZAVODI
834 East 152nd Street, Cleveland — GL 1-6067
19 E. Main Street, Hudson, Ohio — tel. Hudson 81
521 Broadway, Bedford, Ohio

The Northeast Grocery & Poultry, Inc.
444 E. 200th ST.—KE 1-1221—na domu GL 1-1032
Živa in sveže očiščena perutnina. — Vedno sveža jajca in grocerija. — Naša posebnost je oskrbovanje perutnine za svatbe, zabave in veselice.

JOS. ŽELE IN SINOVI
POGREBNI ZAVOD
6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 1-0583
Avtomobili in bolniški voz vedno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.
COLLINWOODSKI URAD:
652 EAST 152nd STREET Tel.: IVanhoe 1-3118

3,000 IZBRANIH
BOŽIČNIH DREVESC
po 97c in več
BOLSOMS RED PINE — SCOTCH PINE
SPRUS in ŽIVA DREVESCA V POSODAH
CENE SO ZMERNE
JERRY'S XMAS TREE GARDEN
6314 ST. CLAIR AVE. na prostorih Hrvatskega doma
Odprto v nedeljo in pozno zvečer

Pri nas radevolje
PRIPRAVIMO ZDRAVILA ZA POŠILJKE V JUGOSLAVIJO
MANDEL DRUG CO.
15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034
Pošljemo karkoli prodamo kamorkoli.

Vsem našim dragim sorodnikom, prijateljem in znancem, voščiva vesele božične praznike ter zdravo in srečno novo leto 1954!
RADI BOLEZNI NAMA NI BILO MOŽNO POSLATI OSEBNIH VOŠČIL.
Louis in Mamie Hoffert
1386 EAST 43rd STREET
Cleveland 3, Ohio
EN 1-2859

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem!
ODPRTO
V NEDELJO CELI DAN IN POZNO ZVEČER
2000 izbranih BOŽIČNIH DREVES—97c in več
BOLSOMS RED PINE in SCOTCH PINE
G.E. ŽARNICE—Posebnost 6c vsaka
Popolni Noma seti z G.E. žarnicami—posebnost $1.19 set
Imamo tudi lepo izbero Lionel vlakov in pritiklin.
Na nekaterih so cene znižane za 25%.
Tudi velika zaloga vsakovrstnih igračk, cene znižane za 20%.
SAM'S HARDWARE CO.
6810-12 St. Clair Ave., EN 1-1635 Dostavimo na dom brezplačno.

Lepo darilo za božič in novo leto
Prejela sem od neke revne žene v stari domovini ročno kvačkane prtiče, katere prosi, da bi zanjo tu prodala. Ako hoče katera iste videti, naj se zglasi na
898 EAST 75th STREET,
severno od St. Clair Ave.

Zaposlenemu moškemu
se odda v najem lepo opremljeno sobo v prijazni naselbini pri domačih ljudeh.
Vpraša se na
1110 EAST 72nd STREET

Dva pogrebna zavoda
Za
zanesljivo izkušeno simpatično pogrebniško postrežbo
po CENAH, KI JIH VI DOLOČITE
pokličite
A. GRDINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS

B. J. RADIO SERVICE
SOUND SYSTEM
INDOOR — OUTDOOR
Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatov
Tubes, Radios, Rec. Players
Vse delo jamčeno
1363 E. 45 St. — HE 1-3028

PREDELUJEM IN PRENAVLJAM
kuhinje in kopalnice ter napravim lepe rekreacijske sobe. Vlagam asfaltne pode in stene obijem z vsakovrstnimi ploščicami (tiles).
Dobro, zadovoljivo delo po zmerni ceni.
Vprašajte za proračun.
STANLEY DOLENEC
19870 ORMISTON AVE.
KE 1-6597

STE izkušeni v pisarni...

...ampak ste takisto doma?
Pomnite: Tudi vaši ženi prija *obedovati* zdoma! Postrežite ji pravilno, spremite jo *še nocoj!* In ne pozabite — serviramo tudi — cocktails!
SMITH'S RESTAURANT
222nd in Lake Shore Blvd.
RE 1-2787
EUCLID, OHIO

CLARA & LOUIS SLAPNIK
6102 St. Clair Ave. – HE 1-1126
KRASNO CVETJE ZA NEVESTE, ŠOPKI, CVETJE V LONCIH IN VENCI
Zahvaljujemo se za naklonjenost v preteklem letu in se priporočamo rojakom v naklonjenost za bodoče.
Želimo vsem prijateljem in odjemalcem vesele božične praznike in srečno novo leto!

KAKO VELIK JE MAJHEN BIZNES?
Kakor se nam zdi, ni dosti razlike med velikim in majhnim biznesom, če se upošteva merilo glavobolov. Vsak biznes ima svoje probleme—inventar, davke, stroške obratovanja, izredne izdatke, in nešteto drugih.
Nam je to vse znano, ker vodimo finančne zadeve biznesov vseh velikosti, od majhnih prodajalcev v naselbinah do velikih industrijskih korporacij, že nad 60 let. In presenečeni bi bili ko bi vedeli koliko glavobolov smo preprečili s tem, da smo pri njihovih finančnih zadevah uporabili zanesljive bančne principe.
S financiranjem kot v drugem biznesu, je vse odvisno od izkušnje. Prepričani smo, da vi boste imeli koristi od naše bančne izkušnje. Zakaj se ne bi prepričali. — Zglasite se v našemu uradu.
LORAIN BANKING CO.
600 BROADWAY LORAIN, OHIO

J. F. PERKO & COMPANY

1128 UNION COMMERCE BLDG., CLEVELAND 14, O.
MA 1-7272

Investicije, državni in municipalni bondi, ki so prosti dohodninskega davka
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČEPOLNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM!

DRUGI DEL

ENAKOPRAVNOST

PART TWO

VOL. XXXVI.—LETO XXXVI. CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), DECEMBER 23, 1953 ŠTEVILKA (NUMBER) 251

ALEKSANDER S. PUŠKIN:

DUBROVSKI

(Nadaljevanje)

Njena radovednost je bila silno razburjena. Že davno je pričakovala priznanja, ga želela in se ga hkrati bala. Prijetno bi ji bilo slišti potrdilo tega, kar je domnevala, čutila pa je, da bi se ji ne spodobilo sprejeti tako odkritje od človeka, ki po svojem stanu ni mogel upati. da bi kdaj dobil njeno roko. Sklenila je iti na snidenje, vendar je v nečem omahovala: kako naj sprejme učiteljevo priznanje — z aristokratskim ogorčenjem, s prijateljskim opomini, z veselimi šalami ali s tihim sočutjem. Medtem je vsak trenutek pogledovala na uro. Zmračilo se je, prinesli so sveče, Kirila Petrovič je sedel in jel igrati boston s sosedi, ki so se bili pripeljali. Namizna ura je odbila tri četrt na sedem — in Marja Kirilovna je tiho stopila na pomol — se ogledala na vse strani in stekla na vrt.

Noč je bila temna, nebo pokrito z oblaki — dva koraka od sebe ni bilo ničesar več videti, a Marja Kirilovna je v temi stopala po znanih stezicah in se čez minuto znašla pri hladnici; tam je obstala, da bi si oddahnila in se z ravnodušnim in obrzdanim obrazom pokazala Desforgesu. Ali že je stal Desforges pred njo.

"Hvala vam," ji je rekel s tihim in otožnim glasom, "da mi niste odbili prošnje. Obupan bi bil, ko bi ne bili privolili."

Marja Kirilovna je odgovorila s stavkom, ki si ga je bila pripravila: "Upam, da me ne boste prisilili, da bi se skesala svoje prizanesljivosti."

Molčal je in menda zbiral pogum. "Okoliščine terjajo . . . zapustiti vas moram," je rekel nazadnje, "nemara da boste kmalu slišali . . . Ali preden se ločiva, se moram z vami sam pogovoriti . . . "

Marja Kirilovna ni nič odgovorila. V teh besedah je videla uvod v priznanje, ki ga je pričakovala.

"Nisem to, za kar me imate," je nadaljeval in pobesil glavo; "nisem Francoz Desforges, temveč Dubrovski."

Marja Kirilovna je vzkriknila.

"Ne bojte se, za Bog, vi se ne smete bati mojega mena. Da, tisti nesrečnež sem, ki ga je vaš oče pripravil ob košček kruha, pregnal iz očetove hiše in poslal ropat na velike ceste. Toda vam se me ni treba bati — ne zase ne zanj. Vse je končano. Odpustil sem mu. Poslušajte, vi ste ga rešili. Moje prvo krvavo dejanje bi se bilo moralo izvršiti nad njim. Hodil sem okrog njegove hiše in določal, kje naj buhne požar, kod pridem v njegovo spalnico, kako mu odrežem vsako pot za beg — a vtem ste prišli mimo mene kakor privid iz nebes, in srce se mi je pomirilo. — Spoznal sem, da je hiša, kjer vi prebivate, posvečena in da moje prekletstvo ne zadeva niti enega bitja, ki ga spajajo z vami krvne vezi. Odpovedal sem se maščevanju, sprevidel sem, da bi bilo blaznost. Vse dni sem taval okrog pokrovskih vrtov v upanju, da od daleč zagledam vašo belo obleko. Na vaših neopreznih sprehodih sem vas sledil in se kradoma plazil od grma do grma, srečen v misli, da vas varujem in da za vas ni nevarnosti, kjer sem jaz skrivaj navzočen. Nazadnje se je priložnost ponudila. Naselil sem se v vaši hiši. Ti trije tedni so bili zame dnevi sreče. Njih spomin bo tolažba mojemu žalostnemu življenju . . . Danes sem prejel poročilo, po katerem mi je nemogoče dalj časa tu ostati. Nocoj . . . precej zdajle , , , se ločim od vas . . . Poprej pa sem se vam moral odkriti, da me ne boste preklinjali in zaničevali. Spomnite se časih Dubrovskega. Vedite, da je bil rojen za drugačno usodo, da vas je njegova duša znala ljubiti in da ne bo nikoli . . . "

Tedajci se je razlegel rahel žvižg —in Dubrovski je umolknil. Zgrabil je njeno roko in si jo pritisnil na razžarjene ustnice. Žvižg se je ponovil. — "Odpustite," je Dubrovski rekel, "kličejo me, trenutek me utegne pogubiti." Odšel je. Marja Kirilovna je negibno stala na mestu — Dubrovski se je vrnil in jo znova prijel za roko. "Če vas kdaj," ji je rekel z nežnim, v srce segajočim glasom, "če vas kdaj doleti nesreča in ne boste od žive duše pričakovali ne pomoči ne varstva — ali mi obljubite, da se v takem primeru zatečete k meni in boste zahtevali od mene vse — za svojo rešitev? Mi obljubite, da ne zavržete moje vdanosti?"

Marja Kirilovna je molče jokala. Žvižg se je v tretje razlegel.

"Pogubljate me!" je Dubrovski zavpil. "Ne zapustim vas, dokler mi ne daste odgovora — obljubite ali ne?"

"Obljubljam," je zašepetala uboga lepotica.

Razburjena od svidenja z Dubrovskim, se je Marja Kirilovna vračala z vrta. Zazdelo se ji je, kakor da bi ljudje vsi bežali vsaksebi — hiša je bila v gibanju, na dvorišču je bilo mnogo ljudstva, ob pomolu je stala trojka — od daleč je začula glas Kirila Petroviča — in hitela, da bi bila čimprej v sobah, ker se je bala, da bi ne opazili njene odsotnosti. V dvorani jo je srečal Kirila Petrovič, gostje so stali okrog policijskega načelnika, našega znanca, in ga obsipali z vprašanji. Načelnik, v potni obleki in do zob oborožen, jim je s krivnostnim in vihravo prizadevnim obrazom odgovarjal. — "Kje si bila, Maša?" je vprašal Kirila Petrovič. "Nisi nikjer srečala m-rja Desforgesa?" — Maša je le s težavo odgovorila, da ne.

"Zamisli si," je Kirila Petrovič nadaljeval, "načelnik se je pripeljal, da ga prime, in mi zagotavlja, da je to sam Dubrovski."

"Vsi znaki se ujemajo, vaša prevzvišenost," je spoštljivo rekel načelnik. — "Eh, bratec," mu je Kirila Petrovič segel v besedo, "spravi se mi s svojimi znaki, že veš kam. Svojega Francoza ti ne izročim, dokler stvari sam ne preiščem. Kako moreš na besedo verjeti Antonu Pafnutjiču, strahopetcu in lažniku: sanjalo se mu je, da ga je hotel učitelj oropati. Zakaj mi ni precej tisto jutro niti besedice poveda!?" — "Francoz ga je bil zastrašil, vaša prevzvišenost, moral mu je priseči, da bo molčal . . . " — "Čenče," je Kirila Petrovič odločil "precej razčistim vso stvar. Kje pa je učitelj?" je vprašal služabnika, ki je bil stopil v dvorano.

"Nikjer ga ni najti, gospod," je sluga odvrnil. — "Torej ga poiščite!" se je zadrl Trojekurov, ki ga je začenjal ohajati dvom. "Pokaži mi svoj slavni osebni popis," je rekel policijskemu načelniku, ki mu je res takoj podal pisanje.

"Hm, hm, tri in dvajset let . . . Res je, ali to še nič ne dokazuje. Kaj pa učitelj?" — "Ne najdem ga, gospod," je bil spet odgovor. Kirila Petroviča je začenjalo skrbeti, Marja Kirilovna ni bila ne živa ne mrtva. — "Bleda si, Maša," ji je oče pripomnil, "prestrašili so te." — "Ne, očka," je Maša odgovorila, "glava me boli." — "Pojdi, Maša, v svojo sobo in si nikar skrbi ne delaj." — Maša mu je poljubila roko in šla, kakor hitro je mogla, v svojo sobo; tam se je vrgla na posteljo in v histeričnem napadu zaihtela. Služkinje so pritekle in jo razpravile; komaj komaj se jim je posrečilo, da so jo umirile z mrzlo vodo in vsemi mogočimi cveti. Ko so jo položile v posteljo, se je pogreznila v omotico.

Medtem pa Francoza niso in niso našli. Kirila Petrovič je hodil po dvorani sem ter tja in burno požvižgaval "Buči, grmi, burja zmage." Gostje so šušljali med seboj, policijski načelnik je bil, kakor se je zdelo, osmešen — Francoza niso našli. Najbrž je bil posvarjen in je bil utegnil zginiti. A kdo in kako ga je bil posvaril? To je ostajalo skrivnost.

Enajst je bila ura, vendar ni še nihče mislil na spanje. Nazadnje je Kirila Petrovič razjarjeno rekel načelniku:

"No, kaj? Menda ne misliš do belega dne tu ostati, moja hiša ni krčma; in s svojo spretnostjo, dragec, Durovskega ne ujameš, če že je Dubrovski. Daj, odpravi se vendar domov in bodi prihodnjič urnejši. Pa tudi za vas je čas, da se odpeljete domov," je nadaljeval, obrnjen proti gostom. "Ukažite, naj vam zaprežejo — jaz pa hočem spati."

Tako nemilostno se je Trojekurov ločil od svojih gostov!

13. poglavje

NEKAJ ČASA je minilo brez vsakega pomembnega dogodka. V začetku naslednjega poletja pa je nastopilo v družinskem življenju Kirila Petroviča mnogo sprememb.

Trideset vrst od njegovega je ležalo bogato veleposestvo kneza Verejskega. Knez je dolgo živel v tujih deželah; vse imetje mu je oskrboval neki upokojen major, in med Pokrovskim in Arbatovom ni bilo nobenih zvez. Toda proti koncu maja meseca se je knez vrnil iz tujine in se pripeljal v svojo vas, ki je od rojstva še ni bil videl. Vajen raztresenega življenja, ni strpel k Trojekurovu, s katerim sta v osamljenosti in se je že tretji dan po svojem prihodu odpravil bila nekdaj znana, na obed.

Knez je imel okrog petdeset let, vendar je bil videti mnogo starejši. Nezmernosti vsake vrste so mu bile oslabile zdravje in mu vtisnile svoj neeizbrisni pečat. Ne glede na to je bila njegova zunanjost prijetna, sijajna, in navada, da se je zmerom sukal v družbi, ga je delala dokaj ljubeznivega, posebno nasproti ženskam. Imel je nenehno potrebo po raztresenju in dolgčas mu je bilo kar naprej. Kirila Petrovič je bil njegovega obiska izredno vesel, sprejel ga je za znamenje spoštovanja od moža, ki ve, kaj je svet; po svoji navadi ga je jel gostiti z ogledom svojih zavodov in ga je peljal na pasje dvorišče. Knez pa toliko da se ni zadušil v pasjem ozračju; zatisnil si je nos z rutico, ki je bila z dišavami oškropljena, in jo jadrno odkuril ven. Starinski vrt s svojimi pristriženimi lipami, četverokotnim ribnikom in pravilnimi drevoredi mu ni bil všeč; rad je imel angleške vrtove in tako imenovano naravo, vendar je vse hvalil in se navduševal. Sluga je prišel naznaniti, da je jed na mizi. Šla sta h kosilu. Knez, ki je bil upehan od sprehoda in se je svojega obiska že kesal, je pošepaval.

Ali v dvorani jih je sprejela Marja Kirilovna, in stari ženskar je bil od njene lepote kar prevzet. Trojekurov je posadil gosta zraven nje. Knez je od njene navzočnosti oživel, bil je ve-

(Dalje na 2. strani)

PRAV VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN ZDRAVO TER SREČEPOLNO NOVO LETO
vam želi podjetje in osobje

W. F. HANN & SONS CO. na 15533 Euclid Ave.

Vsem našim cenjenim odjemalcem in prijateljem, katerim smo imeli priliko biti na uslugo v preteklem letu, izrekamo našo toplo zahvalo za zaupanje, katerega ste nam izkazali.

Kakor smo točno in vsestransko zadovoljivo poslugo nudili v preteklosti, tako bomo tudi v bodoče skrbeli, da bomo izvršili po naši najboljši moči in izkušnji vsa dela pri moderniziranju vaše grelne in monterske (plumberske) naprave. Ne glede kako majhno delo imate, obrnite se na nas in zadovoljni boste z poslugo kot tudi s ceno.

Mario Kolenc in Louis Planinc, lastnika

Preskrbite se za bodočnost!

Shranite vaše prihranke!

PLAČUJEMO 2½% OBRESTI NA LETO!

HRANILNE VLOGE SO ZAVAROVANE DO $10,000.00

Vse vloge, napravljene pred ali na 11. jan. bodo obrestovane od 1. jan. naprej

Pri nas se tudi dobijo:
- Regularna posojila na domove
- F. H. A. posojila na domove
- G. I. posojila na domove
- F. H. A. posojila za izboljšanje domov
- Prepisi zemljišč (escrow posluga)

6235 ST. CLAIR AVE.

EVERY SAVINGS AND LOAN SERVICE

HRANILNE BONDE ZEDINJENIH DRŽAV PRODAJAMO IN IZPLAČUJEMO

TWO CONVENIENT OFFICES

813 E. 185 ST.

- DENARNE NAKAZNICE
- BOŽIČNI KLUB
- VARNOSTNE SHRAMBE

* * *

V naših dveh uradih lahko plačate račune za plin, elektriko in telefon.

Nizka obrestna mera na posojilih!

St. Clair Savings & Loan Co.

SLOVENSKA HRANILNICA

ST. CLAIR URAD — 6235 ST. CLAIR AVE. — HE 1-5670

DVA PRIROČNA URADA

EAST 185th URAD — 813 EAST 185th ST. — IV 1-7800

Želimo vsem našim klijenton, vlagateljem in prijateljem vesele božične praznike in srečepolno novo leto!

JOSEPH TREBEC

SLOVENSKA MESNICA

1423 E. 55th St., HE 1-1559

Želimo vsem prijateljem in odjemalcem vesele božične praznike in srečno novo leto!

POSEBNOST ZA PRAZNIKE:

NAŠA POSEBNOST SO KLOBASE IN DOMA PREKAJENO MESO. VSE NAJBOLJŠE VRSTE

ZAK'S BAR

961 Addison Rd.

PIVO — VINO — ŽGANJE IN PRIGRIZEK

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem!

"CLARE & DOC"

RUDY'S MEAT MARKET

4506 Superior Avenue

HEnderson 1-8638 **Agnes Bukovec**

Gospodinje si v naši mesnici lahko vedno izberejo prvovrstno sveže in doma prekajeno mesenino.

Imamo fine klobase, šunke in želodce.

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

FRITZ'S TAVERN

SLOVENSKA GOSTILNA

6507 St. Clair Ave.

Priporočamo se cenjenim prijateljem in znancem za obisk naše gostilne, kjer vam bomo vedno najbolje postregli s finim pivom, vinom in žganjem ter z okusnim prigrizkom. Pri nas boste vedno našli prijazno družbo.

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

FRITZ & RUTH HRIBAR, lastnika

EDWARD & FRANK SMOLE

GOSTILNA

6112 Glass Ave.

SE PRIPOROČAMO ZA OBISK

Postrežemo z najboljšo pijačo

Za praznike poizkusite naše fino domače vino — vam bo ugajalo.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem!

Želimo vsem prijateljem in odjemalcem vesele božične praznike in srečno novo leto!

B. J. RADIO SERVICE

1363 East 45th Street

HEnderson 1-3028

Prvovrstno delo na vseh radijah. Vse delo jamčeno. Prodajamo prvovrstne radije. — TUBES.

Se priporočamo vsem, posebno pa društvom za "Sound System" za v dvorane, na prostem in za priredbe.

DUBROVSKI

(Nadaljevanje s 1. strani)

sel, in nekajkrat se mu je posrečilo, da je s svojimi zanimivimi zgodbami pritegnil njeno pozornost. Po kosilu je Kirila Petrovič predložil, da bi jezdili na sprehod, a knez se je opravičil, opozoril na svoje žametne škornje in se ponorčeval nad svojim protinom; bolj po duši mu je bila vožnja v kočiji, da bi se mu ne bilo treba ločevati od ljubke sosede. Kočijo so zapregli. Starca in lepotica so v treh sedli vanjo in se odpeljali. Razgovor se vso pot ni pretrgal. Marja Kirilovna se je zabavala, ko je poslušala svetovnjakovo prilizinjeno in veselo udvarjanje; vtem pa se je Verejski mahoma obrnil h Kirilu Petroviču in ga vprašal, kaj pomeni to pogorelo in ali je njegovo? — Kirila Petrovič je mrko pogledal; spomini, ki jih je zbujala v njem pogorela pristava, so mu bili neprijetni. Odgovoril je, da je zemlja zdaj njegova in da je bila prej last Dubrovskega.

"Dubrovskega," je Verejski ponovil "kaj, tega slavnega razbojnika?" — "Njegovega očeta," je Trojekurov odgovoril, "pa saj je bil tudi oče precejšen razbojnik."

"Kam pa je zginil naš Rinaldo? Je živ, ali so ga prijeli?"

"Živ je, prost pa tudi — in dokler bodo pri nas policijski načelniki dogovorjeni s tatovi, toliko časa ne bo prijet; sicer pa, knez, saj se je oglasil tudi pri tebi, v Arbatovu?"

"Da, lansko leto je menda nekaj požgal ali izropal . . . Kajne. Marja Kirilovna, da bi se bilo zanimivo bliže seznaniti s tem romantičnim junakom?"

"Kaj zanimivo!" je rekel Trojekurov, "saj ga pozna: cele tri tedne jo je učil glasbe, pa ni, hvala Bogu, nič vzel za pouk." Tu je jel Kirila Petrovič pripovedovati zgodbo o svojem francoskem učitelju. Marja Kirilovna je sedela kakor na šivankah, Verejski pa je poslušal z globokim zanimanjem; ker se mu je zazdela vsa stvar hudo čudna, je spremenil pogovor. Ko so se vrnili, je velel zapeljati svojo kočijo pred vhod in se, čeprav ga je Kirila Petrovič nujno prosil, naj ostane čez noč, precej po čaju odpeljal. Prej pa je poprosil Kirila Petroviča, naj pride z Marjo Kirilovno k njemu v goste — in ošabni Trojekurov mu je dal besedo, kajti če je upošteval knežje dostojanstvo, dve redovni zvezdi in 3000 duš dednega posestva, je imel kneza Verejskega do neke meje za sebi enakega.

Dva dni po tem obisku se je Kirila Petrovič odpravil s hčerjo h knezu Verejskemu v goste. Ko sta se bližala Arbatovu, si ni mogel kaj, da bi ne občudoval snažnih in veselih kmečkih koč in kamnitne gosposke hiše, sezidane po okusu angleških gradov. Pred hišo se je razprostirala gostozelena loka, po kateri so se pasle švicarske krave in žvenkljale s svojimi zvonci. Širen park je obdajal hišo od vseh strani. Gospodar je sprejel gosta ob pomolu in ponudil mladi lepotici roko. Stopili so v prekrasno dvorano, kjer je bila miza pogrnjena za tri osebe. Knez je peljal gosta k oknu, od koder se jima je ponudil očarljiv razgled. Volga je tekla pred okni mimo, po nji so pluli natovorjeni čolni z razpetimi jadri in švigale ribiške ladjice, ki jih tolikanj značilno imenujejo "morilke." Onkraj reke so se vlekli griči in polja, nekaj vasi je poživljalo okolico. Potem so se lotili ogledovanja galerije slik, ki jih je bil knez v tujih deželah nakupil. Knez je razlagal Marji Kirilovni njih različno vsebino in zgodovino slikarjev ter opozarjal na dobre strani in napake. Govoril je o slikah ne v običajnem jeziku pedantskega poznavalca, temveč s čustvom in domišljijo. Marja Kirilovna ga je z veseljem poslušala. Sedli so za mizo. Trojekurov je skazal vinom svojega gostitelja in umetnosti njegovega kuharja vso dolžno čast, Marja Kirilovna pa ni čutila niti najmanjše zadrege ali prisiljenosti v pomenku z možem, ki ga je šele drugič gledala, odkar je bila na svetu. Po kosilu je gospodar predložil gostoma, da bi šli na vrt. Pili so kavo v hladnici na bregu širokega, z otočki posejanega jezera. Mahoma je zadonela godba na pihala, in čoln na šest vesel je pristal prav k hladnici. Popeljali so se po jezeru, okrog otokov; obiskali so nekatere le-teh; na enem so našli marmornat kip, na drugem samotno votlino, na tretjem spomenik s skrivnostnim napisom: ta je zbudil v Mariji Kirilovni dekliško radovednost, ki je knezovi vljudni polovični odgovori niso povsem utolažili; čas je neopazno minil — jelo se je mračiti. Knez je z izgovorom, da je hladno in rosa, pohitel s povratkom domov — samovar jih je čakal. Knez je poprosil Marjo Kirilovno, naj pogospodinji v hiši starega samca. Nalivala je čaj, medtem ko je poslušala neizčrpne zgodbe ljubeznivega čebljača; tedaj pa je mahova počil strel — in raketa je osvetlila nebo. Knez je podal Marji Kirilovni šal ter povabil njo in Trojekurova na balkon. Pred hišo so v temi buhnili raznobarvni ognji, se zavrteli, se v oblikah klasja, palm in vodometov vzdignili kvišku ,se usuli nizdol kakor dež ali zvezde, ugašali in vnovič zažarevali. Marja Kirilovna se je zabavala kakor otrok. Knez Verejski se je veselil njenega navdušenja, Trojekurov pa je bil z njim na moč zadovoljen, ker je sprejemal tous les frais Verejskega za znamenje spoštovanja in želje, da bi mu ustregel.

Večerja ni v svojih vrlinah prav nič zaostajala za obedom. Gosta sta se odpravila v sobe, ki so bile zanju določene, in se drugi zjutraj poslovila od ljubeznivega gospodarja, potem ko so bili drugi drugemu obljubili, da se kmalu spet vidijo.

14. poglavje

MARJA KIRILOVNA je sedela v svoji sobi pred odprtim oknom in vezla na projih. Ni se motila in zamenjavala svilnih nitk, kakor Konradova ljubica, ki je v ljubezenski raztresenosti izvezla vrtnico z zeleno svilo. Pod njeno iglo je vezilno platno brez napak ponavljalo vzorce na predlogi, navzlic temu pa njene misli niso spremljale dela, bile so daleč.

Mahoma se je skozi okno potihoma stegnila roka — nekdo je položil na proje pismo in zginil, preden se je Marja Kirilovna utegnila zavedeti. V istem trenutku je stopil v njeno sobo sluga in jo poklical h Kirilu Petroviču. Drhte je skrila pismo za oprsno rutico in hitela k očetu v kabinet.

Kirila Petrovič ni bil sam. Knez Verejski je sedel pri njem. Ko se je prikazala Marja Kirilovna, je knez vstal in se ji z zmedenostjo, ki je bila pri njem nekaj nenavadnega, molče priklonil. — "Pridi bliže, Maša," je rekel Kirila Petrovič "povem ti novico, ki te bo, kakor upam, razveselila. Tu imaš ženina, knez te snubi."

Maša je odrevenela, mrtvaška bledica ji je pokrila obraz. Molčala je. Knez je pristopil k nji, jo prijel za roko in jo z ganjenim izrazom vprašal, ali je sporazumna s tem, da ga osreči. Maša je molčala.

"Sporazumna, seveda je sporazumna," je rekel Kirila Petrovič, "samo, veš, knez: dekletu je težko izreči to besedo. No, otroka, poljubita se in bodita srečna."

Maša je negibno stala na mestu; stari knez ji je poljubil roko, in tisti mah so se ji udrle po bledem licu solze. Knez se je lahno namrščil.

"Beži, beži, beži," je rekel Kirila Petrovič, "obriši si solze in se vrni k nama židane volje. Pri zaroki vse jočejo," je nadaljeval, obrnjen k Verejskemu, "to je pri njih že tako ustanovljeno . . . Zdaj, knez, se pomeniva o najvažnejšem — to je, o doti."

Marja Kirilovna si je dovoljenje, da se odstrani, pohlepno obrnila v prid. Stekla je v svojo sobo, se zaklenila in dala svojim solzam duška, vtem ko si je zamišljala sama sebe kot ženo starega kneza; mahoma se ji je bil zazdel oduren in mrzek . . . zakon jo je navdajal z grozo kakor rabeljsko tnalo, kakor grob . . . "Ne, ne," je v okupu ponavljala, "rajši umrem, rajši grem v samostan, rajši vzamem Dubrovskega." Ta mah se je spomnila pisma in lakomno planila, da ga prebere, kajti slutila je, da je od njega. In res ga je bil on napisal — vsebovalo pa je samo naslednje besede:

"Drevi ob desetih, na starem mestu."

15. poglavje

LUNA JE sijala — julijska noč je bila mirna — le kdaj pa kdaj se je vzdignil vetrc, in rahel šum je spreletel ves vrt.

Kakor lahna senca se je mlada lepotica približala kraju na-

(Dalje na 3. strani)

FRANK'S CAFE

800 EAST 200th STREET

KEnmore 1-9858

FRANK IN JOSEPHINE CIGOJ IN SINOVI, lastniki.

Pivo, vino, žganje, ter okusen prigrizek dobite vedno pri nas.

Se priporočamo.

PRAV VESELE BOŽIČNE IN NOVOLETNE PRAZNIKE ŽELIMO VSEM!

MR. & MRS. L. ZUPANČIČ

1140 EAST 67th STREET

Grocerija

HEnderson 1-0336

Se priporočamo, da si nakupite dobre grocerije pri nas. Velika zaloga vsakovrstnih potrebščin za dobre obede.

Želimo vsem prijateljem in odjemalcem vesele božične praznike in srečno novo leto!

LOUIS CIMPERMAN

1115 Norwood Road

GROCERIJA IN MESNICA

Pri nas si gospodinje lahko vedno nabavijo najboljše vrste grocerije in mesenine. Se priporočamo za naklonjenost.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem!

TOMSIC CAFE

4018 St. Clair Avenue

PIVO - VINO - OKUSNA DOMAČA HRANA

VSAK PETEK, SOBOTO IN NEDELJO IGRA DOBRA GODBA ZA ZABAVO IN PLES

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

RUDOLPH in JENNIE TOMSIC, lastnika

J. OBED

4504 St. Clair Avenue

SLAŠČIČARNA

Želimo vsem prijateljem in odjemalcem vesele božične praznike in srečno novo leto!

Priporočamo našo slaščičarno v naklonjenost, kjer vam bomo vedno prvovrstno postregli.

SUPERIOR BODY & FENDER REPAIRING CO.

Auto Painting

6605 St. Clair Avenue

ENdicott 1-1633

FRANK CVELBAR, lastnik

Kadar potrebuje vaš avtomobil kakšno popravilo, ga lahko zanesljivo izročite nam, in izvršili bomo najboljše delo, ki bo v vaše zadovoljstvo. Popravimo fenderje in ogrodje ter barvamo.

Se priporočamo za naklonjenost.

Želimo vsem prijateljem in odjemalcem vesele božične praznike in srečno novo leto!

MELL - O - BAR

7508 St. Clair Avenue

GOSTILNA

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

Zahvaljujemo se za dosedanji obisk naše gostilne ter se priporočamo v naklonjenost tudi v bodoče. Vedno postrežemo z vsakovrstno najboljšo pijačo in okusnim prigrizkom.

WM. H. HRASTER — Lastnika — STANLEY F. URBIC

PROGRESIVNE SLOVENKE
krožek št. 1,
WATERLOO ROAD

ŽELI VSEM

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO!

Naprednim ženam in dekletom se priporoča, da pristopijo k organizaciji "Progresivne Slovenke," ker stremi za pospešenjem splošnega dobrobita.

ANNA ZAIC ..... predsednica
FRANCES HENIKMAN ..... podpredsednica
MARION BASHEL ..... tajnica-blagajničarka
THERESA GORJANC ..... zapisnikarica

NADZORNICE:
Frances Francel, Mary Starman in Rose Paulin

PROSVETNI ODBOR:
Paula Prudič, Antonija Tomle in Mary Dacar

POROČEVALKI: Theresa Gorjanc in Mary Vidrich

SEJE SE VRŠIJO VSAK PRVI ČETRTEK V MESECU

RACE DAIRY STORE
17002 Grovewood Ave.

HOMOVEC in KLINEK, lastnika

Prodajamo grocerijo, meso za sendviče, sladoled, cigare in cigarete.

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

HRIBAR'S CAFE
GOSTILNA

16701 Waterloo Road

FRANK IN AL HRIBAR, lastnika

IMAMO DOBRO PIVO, VINO IN ŽGANJE TER OKUSEN PRIGRIZEK

Imamo tudi televizijo.

Pohane ribe vsaki petek. — Godba.

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

SON CLEANERS & DYERS
ČISTILNICA

GLAVNA TRGOVINA IN DELAVNICA

406 EAST 156th STREET, IVanhoe 1-5252

PODRUŽNICA

526 EAST 200th STREET, IVanhoe 1-5221

Mi pridemo iskati in dopeljemo na dom. Lastujemo in obratujemo lastno čistilnico, kjer izvršimo prvovrstno delo pri čiščenju in likanju. Se priporočamo.

MICHAEL A. SON, lastnik

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem!

BUCAR DELICATESSEN
14808 Lake Shore Blvd. – IV 1-8484

Priporočamo se, da obiščete našo trgovino. Imamo sladoled (ice cream), meso za sendviče in druge dobrote ter PIVO in VINO iz Jugoslavije.

DUBROVSKI

(Nadaljevanje s 2. strani)

povedanega snidenja. Nikogar še ni bilo videti, ali ta mah se je pokazal izza hladnice Dubrovski in obstal pred njo.

"Vse vem," ji je rekel s tihim in žalostnim glasom. "Spomnite se svoje obljube."

"Ponujate mi svoje varstvo," je Maša odgovorila, "a nikar se ne jezite: strah me ga je. Na kak način mi hočete skazati pomoč?"

"Mogel bi vas rešiti mrzkega človeka."

"Za božjo voljo, ne dotikajte se ga, ne predrznite se ga dotakniti, če me ljubite — nočem biti vzrok kakršne koli strahote . . . "

"Ne dotaknem se ga, vaša volja mi je sveta. Vam se ima zahvaliti za življenje. Nikoli se ne bo zgodilo v vašem imenu nedodelstvo. Celo v mojih hudodelstvih morate ostati čisti. Toda kako vas naj rešim okrutnega očeta?"

"Še je upanje. Nadejam se, da s svojimi solzami in svojim obupom ganem njegovo srce. Trpljast je, ali vendar me ima toliko rad."

"Ne vdajajte se praznim upom: v teh solzah bo videl samo navadno boječnost in odpor, ki je skupen vsem mladim deklетom, kadar ne stopajo v zakon iz strasti, temveč iz previdevnega računa; kaj, če si vtepe v glavo, da vas osreči proti vaši lastni volji; če vas nasilno poročijo k poroki, da za zmeraj spreda vašo usodo staremu možu v oblast . . . "

"Tedaj — tedaj nič ne pomaga, pridite pome — vaša žena bom."

Dubrovski je vztrepetal; bledi obraz se mu je pokril s škrlatno rdečico in postal v naslednjem trenutku še bolj bled kakor prej. Dolgo je molčal in pobešal glavo.

"Zberite vse dušne moči, milo prosite očeta, vrzite se mu k nogam: pokažite mu vso strahoto prihodnosti, svojo mladost, ki vam bo venila zraven bolehnega in razuzdanega starca; odločite se za neusmiljeno priznanje: recite, da boste, ako ostane neizprosen . . . našli strašno obrambo . . . Recite, da vam bogastvo ne bo pripravilo niti minute sreče; razkošje tolaži samo revščino in še to le zato, ker ga ni navajena, za trenutek; ne dajte mu miru, ne ustrašite se ne njegove jeze ne njegovih grožnja — dokler ostane vsaj še senca upanja, za Boga ne odnehajte. Če pa ne bo nobenega drugega sredstva več . . . "

Tu se je Dubrovski zgrabil za oči; zdelo se je, da silno trpi. Maša je jokala . . .

"Jadna, jadna moja usoda," je z bridkim vzdihom nadaljeval. "Življenje bi bil dal za vas; videti vas od daleč, dotakniti se vaše roke je bilo zame opojna blaženost. In zdaj, ko se mi odpira možnost, da bi pritisnil najboljše bitje na svoje razburkano srce in rekel: 'Angel' umriva!' —se moram nesrečnež varovati blaženstva, z vsemi močmi ga moram pehat od sebe . . . Ne upam si pasti pred vami na kolena in zahvaliti nebo za nerazumljivo, nezasluženo plačilo. O, kako moram sovražiti onega . . . a čutim — zdaj v mojem srcu ni prostora za sovraštva."

Tiho je objel njen vitki stas in si jo tiho pritegnil na srce. Zaupljivo je sklonila mlademu razbojniku glavo na ramo. Oba sta molčala.

Trenutki so leteli.—"Čas je," je nazadnje rekla Maša. Dubrovski se je takisto kakor zdramil iz omotice. Vzel je njeno roko in ji nataknil prstan.

"Ako se sklenete zateči k meni," je rekel, "tedaj prinesite prstan sem in ga spustite v duplo tega hrasta — vedel bom, kaj mi je storiti."

Dubrovski ji je poljubil roko i zginil med drevjem.

16. poglavje

SNUBITEV KNEZA Verejskega ni bila za sosede več skrivnost — Kirila Petrovič je sprejemal čestitke, pripravljali so svatbo. Maša je od dne do dne odlagala usodno priznanje. Medtem je bilo njeno vedenje proti staremu ženinu hladno in prisiljeno. Knez si zastran tega ni belil glave. Ljubezni mu ni bilo mar, zadostovalo mu je njeno molčeče soglasje.

Ali čas je mineval. Maša se je nazadnje odločila za dejanje — in napisala knezu Verejskemu pismo; skušala je zbuditi v njegovem srcu čuvstvo velikodušja; odkrito mu je priznavala, da nima do njega niti najmanjšega nagnjenja, in ga rotila, naj se odpove njeni roki ter jo brani pred očetovo močjo. Skrivaj je dala pismo knezu Verejskemu, ta pa ga je na samem prebral in ni bil niti malo ganjen od nevestine odkritosrčnosti. Narobe, sprevidel je nujnost, da se svatba pospeši, in v ta namen se mu je zdelo potrebno, da pokaže pismo bodočemu tastu.

Kirila Petrovič se je razkačil; knez ga je le s težavo pregovoril, naj Maši niti videza ne pokaže, da je o njenem pismu obveščen. Kirila Petrovič je privolil, da ji tega ne bo pravil, vendar je sklenil, da tudi časa ne bo zgubljal, in določil, da bodi svatba precej drugi dan. Knezu se je zdelo to zelo pametno; šel je k nevesti in ji rekel, da ga je pismo hudo užalostilo, da pa si upa sčasoma zaslužiti njeno ljubezen; misel, da jo naj zgubi, je zanj kar prehuda, in manjka mu moči, da bi privolil v svojo smrtno obsodbo. Nato ji je spoštljivo poljubil roko in se odpeljal, ne da bi ji bil le besedico zinil o sklepu Kirila Petroviča.

Komaj pa se je bil odpeljal z dvorišča, je stopil v sobo njen oče in ji brez ovinkov ukazal, naj bo jutri nared. Marja Kirilovna, ki jo je bila že izjava kneza Verejskega razburila, se je raztopila v solzah in se vrgla očetu k nogam. "Očka," je z žalostnim glasom zavpila, "očka, nikar me ne pogubljajte: kneza ne ljubim, nočem biti njegova žena . . ."

"Kaj to pomeni," je grozeče rekel Kirila Petrovič; "do zdaj si molčala in bila sporazumna, zdaj, ko je vse odločeno, pa ti pride na misel, da imaš muhe in se skesavaš. Nikar ne bodi prismojena; s tem pri meni nič ne dosežeš."

"Ne pogubljajte me," je uboga Maša ponavljala, "zakaj me podite proč od sebe in me dajete človeku, ki ga ne ljubim? Ste se mar naveličali? Ostati hočem pri vas, kakor do zdaj. Očka, brez mene vam bo hudo, še huje pa, ko boste mislili na to, da sem nesrečna; nikar me ne silite, očka, nočem se omožiti . . ."

Kirila Petrovič je bil ganjen, vendar je svojo zmedenost utajil, jo pahnil od sebe in strogo rekel:

"Vse to je nesmisel, slišiš? Bolje od tebe vem, kaj je potrebno za tvojo srečo. Solze ti ne bodo pomagale, po jutrišnjem bo tvoja svatba."

"Po jutrišnjem," je Maša vzkriknila, "moj Bog! Ne, ne, saj ni mogoče, to se ne sme zgoditi. Očka, poslušajte, če ste se res odločili, da me pogubite, tedaj si najdem branilca, ki nanj niti ne mislite ne, videli boste, da vas bo groza, do česa ste me pripravili."

"Kaj? Kaj?" je rekel Trojekurov," groziš? Meni groziš, predrzna deklina! Ali pa veš, da napravim s teboj tisto, česar si niti zamisliti ne moreš? Ti se me drzneš strašiti z branilcem . . Da vidimo, kdo bo ta branilec!"

(Dalje na 4. strani)

VESELE BOŽIČNE IN NOVOLETNE PRAZNIKE ŽELIM VSEM!

FRANK STRUMBLY
STAVBENI KONTRAKTOR

Highland Road-Highland Heights

Telefon: HIllcrest 2-4479

V slučaju, da se odločite dati zgraditi novo hišo, pokličite nas. Gotovi ste lahko, da bo vse prvovrstno izvršeno v vaše zadovoljstvo.

Vsem Slovencem in Hrvatom želimo vesele božične in novoletne praznike!

Zahvaljujemo se vsem za naklonjenost v preteklosti in se priporočamo za v bodoče.

Vsakovrstna perutnina in sveža, prvovrstna jajca. Sprejemamo naročila za perutnino za svatbe, bankete in veselice, itd. NEKAJ POSEBNEGA: Prodajamo kokoši tudi zrezano na kose ter si lahko nabavite samo one kose, ki vam najbolj ugajajo.

EUCLID POULTRY
MR. in MRS. JERRY PETKOVŠEK, lastnika

549 East 185th Street KE 1-8187

VSEM NAŠIM POSETNIKOM IN PRIJATELJEM ŽELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

WHITE CITY BAR
599 East 140th Street

LIberty 1-9837

Julia in John Sustarsic

FISH FRYS VSAK PETEK

GODBA VSAK PETEK, SOBOTO IN NEDELJO

Ako želite izpiti kozarček dobrega žganja ali kozarec svežega piva ali pristnega vina, pridite k nam.

SVETEK'S CAFE
MRS. ANTONIA SVETEK in SINOVI, lastniki

768 East 200th St.

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

Za papiranje vaših sob ali barvanje, se obrnite na nas. Vedno prvovrstno delo. Cene zmerne. Se priporočamo vsem.

GEORGE PANCHUR
1258 East 169th Street

KEnmore 1-8536

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem!

J. BERGER
IZZA 1890

6919 Superior Ave. – 805 E. 185th St.

TISOČE VZORCEV NAJNOVEJŠE VRSTE STENSKEGA PAPIRJA

Barva za zunaj in znotraj. — Linolej

EUCLID OHIO BEVERAGES
635 EAST 200th STREET

PIVO — VINO

MEHKE PIJAČE IN CORDIALS

POKLIČITE IVanhoe 1-6556 ZA PROSTO DOSTAVO

Velik prostor za parkanje avtov.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem!

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem!

AL-MAR CAFE
828 East 140th Street, LI 1-9788

SLOVENSKA GOSTILNA

PIVO — VINO — ŽGANJE

Vedno postrežemo tudi z okusnim prigrizkom.

DUBROVSKI

(Nadaljevanje s 3. strani)

"Vladimir Dubrovski," je Maša v obupu odgovorila.

Kirila Petrovič jo je nekaj trenutkov osuplo gledal, misleč, da se ji je zmešalo.—"Dobro," je rekel po kratkem molku, "pričakuj za rešnika kogar koli te je volja, a sedi medtem v tej sobi, iz te mi prav do poroke ne prideš." S to besedo je Kirila Petrovič odšel in zaklenil vrata za seboj.

Dolgo je jokala uboga deklica in si v mislih slikala vse, kar jo je čakalo; toda burni razgovor ji je bil olajšal dušo, tako da je mogla mirneje razmišljati o svoji usodi in o tem, kar je je bilo treba storiti. Poglavitno je bilo zanjo, da se reši zakona, ki je še misel nanj sovražila; usoda razbojnikove žene se ji je zdela raj v primeri s to, ki ji je bila pripravljena. Ozrla se je na prstan, ki ji ga je bil pustil Dubrovski.

Goreče si je želela, da bi se z njim na samem sešla in se pred odločilnim trenutkom še enkrat dolgo posvetovala. Slutnja ji je pravila, da bi drevi našla Dubrovskega na vrtu, v bližini hladnice; sklenila je, da ga pojde tja čakat, kakor hitro se začne mračiti. Zmračilo se je. Maša se je pripravila—toda njena vrata so bila zakljenjena. Hišna ji je izza vrat odgovorila, da jo je Kirila Petrovič prepovedal spustiti ven. Bila je zaprta.

Globoko užaljena je sedla pod okno in sedela tako do globoke noči, ne da bi se slekla, ter nepremično zrla v temno nebo. Ob razsvitu je zadremala, ali rahlo spanje so ji vznemirjali žalostni prividi, in žarki vzhajajočega sonca so jo že zbudili.

17. POGLAVJE

Prebudila se je, in hkrati s prvo mislijo se ji je pokazala vsa strašnost njenega položaja. Pozvonila je, služkinja je stopila v sobo in odgovorila na njena vprašanja, da se je Kirila Petrovič peljal v Arbatovo in se šele pozno vrnil; da je dal strog ukaz, naj je ne spuščajo iz njene sobe in naj pazijo, da ne bo z njo nihče govoril; da pa v ostalem ni videti nobenih posebnih priprav za svatbo, razen da je bilo popu naročeno, naj se z nobenim izgovorom ne odstrani iz vasi. Po teh sporočilih je služkinja zapustila Marjo Kirilovo in spet zaklenila vrata.

Njene besedo so mlado puščavnico razjarile; v glavi ji je vrelo, kri ji je valovila; sklenila je dati Dubrovskemu glas o vsem in jela iskati načina, kako bi spravila prstan v duplo zarotnega hrasta. Tedaj je priletel v okno kamenček, šipa je zažvenketala—in Marija Kirilova se je ozrla na dvorišče ter zagledala malega Saša, ki ji je skrivnostno pomigoval. Poznala je njegovo vdanost in se ga razveselila. Odprla je okno.

"Pozdravljen, Saša," je rekla, "zakaj me kličeš?"

"Prišel sem, sestrica, da zvem od vas, ali morda kaj potrebujete. Očka je hud in je vsej hiši prepovedal, da vas ne sme ubogati, a meni le povejte, kaj bi radi, pa storim za vas vse."

"Hvala ti, ljubi moj Sašenka, čuj: poznaš tisti stari hrast z duplom, ki stoji pri hladnici?"

"Poznam, sestrica."

"Torej, če me imaš kaj rad, skoči tja in položi tale prstan v duplo, pa dobro pazi, da te nihče ne vidi."

S temi besedami mu je vrgla prstan in zaprla okno.

Deček je pobral prstan in planil v tek, kar mu je duša dala, tako da je bil v treh minutah pri drevesu zaobljube. Tam je zasopel obstal, se ozrl na vse strani in položil prstan v duplo. Ko je bilo naročilo srečno opravljeno, je hotel to neutegoma znaniti Marji Kirilovni; tedajci pa je izza hladnice mahoma šinil rdečelas in škilast raztrgan paglavec, planil k hrastu in segel z roko v duplo. Saša je hitreje od veverice skočil k njemu in ga oberoč krčevito zgrabil.

"Kaj delaš tu?" je grozeče rekel.

"Kaj tebi mar?" je odvrnil paglavec in se ga skušal otresti.

"Pusti ta prstan, rdeči zajec!" je Saša vpil, "ali pa te po svoje naučim kozjih molitvic."

Namesto odgovora ga je ta s pestjo udaril po obrazu, ali Saša ga ni pustil in je na vse grlo zakričal: "Tatovi, tatovi! Sem, na pomoč! . . ."

Paglavec je napenjal moči, da bi se ga otepel. Bil je očitno za dve leti starejši od Saša in mnogo močnejši od njega, ali Saša je bil spretnejši. Ruvala sta se nekaj minut, nazadnje pa je rdečelasi deček zmagal. Podrl je Saša na tla in ga zgrabil za grlo.

Tisti mah pa mu je segla močna roka v rdeče, ščetinaste lase, in vrtnar Stepan ga je privzdignil za pol vatla visoko od tal . . .

"Glej si jo, rdečo zverino," je rekel vrtnar, "kako si le upaš tolči malega gospoda . . ."

Saša je v tem utegnil planiti kvišku in si popraviti obleko. "Pod pazduho si me zgrabil," je rekel, "drugače bi me nikoli ne bil podrl. Pri tej priči daj prstan sem in se poberi."

"Kaj pa še," je rdečelasec odvrnil, se mahoma zasukal na mestu in rešil svoje ščetine iz Stepanove roke. Nato se je hotel spustiti v beg, ali Saša ga je dohitel, ga sunil v hrbet, in paglavec je padel, kakor je bil dolg in širok; vrtnar ga je vnovič zgrabil in zvezal s pasom.

"Prstan daj!" je kričal Saša.

"Počakaj, gospod," je rekel Stepan, "popeljeva ga k oskrbniku na obračun."

Vrtnar je odvedel ujetnika na gosposko dvorišče, Saša pa ga je spremljal in s strahom pogledoval po svojih raztrganih in z zelenjem zamazanih širokih hlačah. Mahoma so se vsi trije znašli pred Kirilom Petrovičem, ki je bil na poti v svojo konjušnico, da jo pregleda.

"Kaj je to?" je vprašal Stepana.

Stepan je s kratkimi besedami opisal ves dogodek.

Kirila Petrovič ga je pazljivo poslušal do konca.

"Razposajenec ti," je rekel in se obrnil k Sašu, "zakaj si se spopadel z njim?"

"Ker je prstan iz dupla ukradel, očka, ukažite, naj vrne prstan."

"Kak prstan, iz kakega dupla?"

"Ali, Marja Kirilova mi je . . . ali tisti prstan . . ."

Saša se je zmedel in se zapletel. Kirila Petrovič se je namrščil, zmajal je z glavo in rekel:

"Marja Kirilova je v to zapletena. Priznaj vse, ali pa te s šibo tako preklestim, da ne boš vedel, čigav si."

"Bog mi je priča, očka . . . jaz, očka . . . Marja Kirilova mi ni nič naročila, očka."

"Stepan, stopi in mi ureži lepo, surovo brezovo šibo . . ."

"Postojte, očka—vse vam povem. Danes sem tekal po dvorišču, pa je sestrica Marja Kirilova odprla okno—in sem pritekel—in sestrica je, ne nalašč, spustila prstan, jaz pa sem ga skril v dupla, in—in . . . ta rdečelasi deček je hotel prstan ukrasti."

"Spustila ga je, ne nalašč, ti pa si ga hotel skriti . . . Stepan, hodi po šibe."

"Očka, počakajte, vse povem. Sestrica Marja Kirilovna mi je ukazala, naj skočim k hrastu in položim prstan v duplo; in res sem tekel tja in položil prstan—ali ta grdi deček . . ."

Kirila Petrovič se je obrnil h grdemu dečku in ga grozeče vprašal: "Čigav si?"

"Hišni služabnik gospodov Dubrovskih," je rdečelasi deček odgovoril.

Kirilu Petroviču se je obraz zmračil.

"Kakor kaže, me ne priznavaš za gospodarja, dobro," je odgovoril. "Kaj pa si delal na mojem vrtu?"

"Maline sem kradel," je deček z veliko ravnodušnostjo odgovoril.

"Aha—sluga se obrača po gospodarju: kakršen pop, taka župnija; a kako, kaj pri meni maline na hrastih rasto?"

Deček ni nič odgovoril.

"Očka, ukažite mu, naj vrne prstan," je rekel Saša.

"Molči, Aleksander," je Kirila Petrovič odvrnil, "ne pozabi, da imam namen s teboj obračunati. Hodi v svojo sobo. Ti, krivogledec, se mi ne zdiš neumen fant. Vrni prstan in se spravi domov."

Deček je razklenil pest in pokazal, da nima nič v roki.

"Če mi vse priznaš, te ne nasekam, še petico ti dam za orehe. Ako ne, pa napravim s teboj nekaj, česar ne pričakuješ. No?"

Deček ni odgovoril niti besedice; stal je s povešeno glavo in se držal kakor popoln bebček.

"Dobro," je rekel Kirila Petrovič, "zaprite ga kam in glejte, da ne uide—ali pa denem vso hišo iz kože."

Stepan je odvedel paglavca na golobnjak, ga tam zaprl in postavil staro kurjo deklo Agafijo, naj pazi nanj.

"Pri tej priči se naj kdo pelje v mesto po policijskega načelnika," je rekel Kirila Petrovič, ko je bil spremil dečka z očmi, "a čimprej."

"Tu ni nobenega dvoma. Ostala je v zvezi s prekletim Dubrovskim. Ali, da bi ga bila resnično poklicala na pomoč?" je ugibal Kirila Petrovič, ko je hodil po sobi sem ter tja in srdito požvižgaval "Burjo zmage." "Morebiti sem nazadnje našel še toplo sled o njem in se nam ne izmuzne. To priložnost izrabim. Čuj, zvonček! Hvala Bogu, to je načelnik.

—Hej, privedite ujetega paglavca sem."

(Dalje na 5. strani)

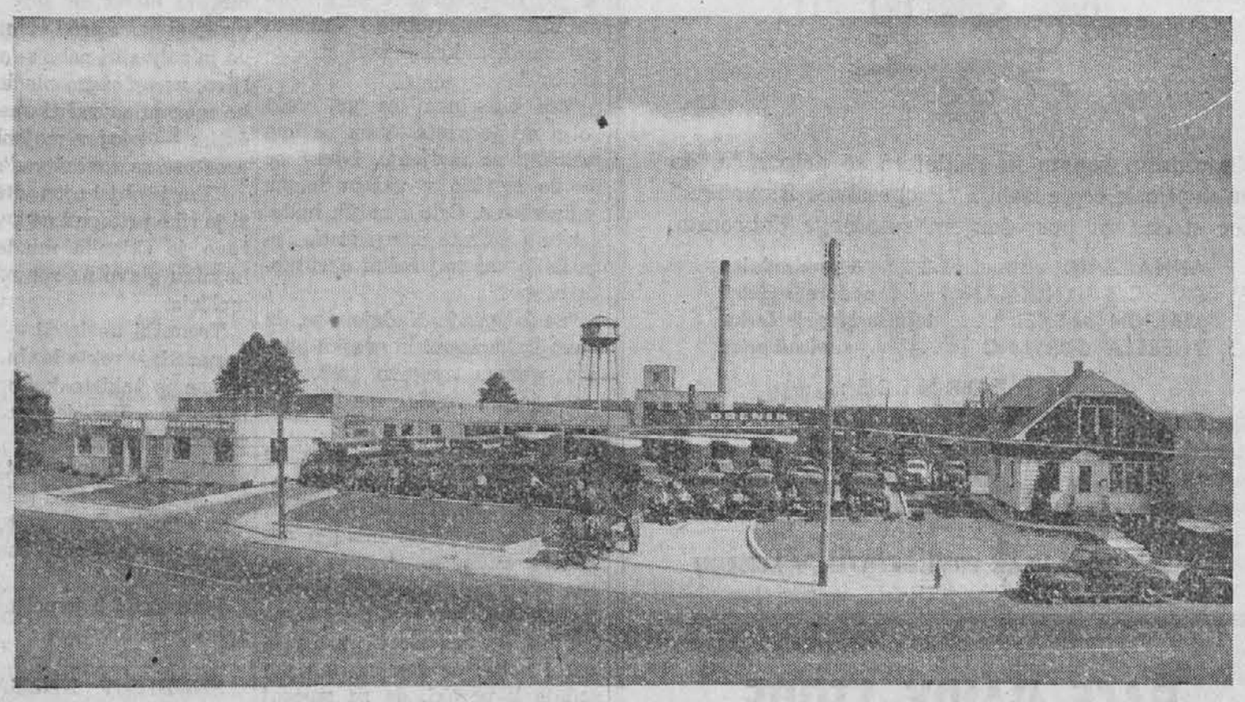

DRENIK
BEVERAGE DISTRIBUTING, INC.
REdwood 1-3300 23776 LAKELAND BOULEVARD REdwood 1-3301
EUCLID 23, OHIO

Razvažamo:

Piva:
DUQUESNE
BUDWEISER
MICHELOB

Vina:
GIBSON IN
IMPORTIRANA
SLOVENSKA VINA

Hvala Slovenskim domovom, društvom, gostilničarjem, vsem odjemalcem in pivcem za obilna naročila.

Voščimo vam zadovoljne božične praznike plodonosno in srečno novo leto 1954.

Priporočamo se vam za vašo nadaljno naklonjenost, da boste še vedno deležni naše prijazne postrežbe
Vam hvaležni
JOHN DRENIK, predsednik.

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!
MR. & MRS. FRANK YAKOS
669 East 159th Street
VEDNO POSTREŽEMO S SVEŽIM PIVOM, DOBRIM VINOM IN PRISTNIM ŽGANJEM. — OKUSEN PRIGRIZEK.

ČLANI SLOVENSKEGA GROCERIJSKEGA IN MESARSKEGA KLUBA V COLLINWOODU

HOLMES AVE. MARKET—15638 Holmes Ave.
JOHN DOLENC—573 E. 140th St.
JOHN KAUSEK—19513 Kewanee Ave.
LEO KAUSEK—15708 Saranac Rd.
JOE KUHAR—383 E. 156th St.
GEORGE VRANEZA—315 E. 156th St.
LOUIS OSWALD—17205 Grovewood Ave.
JOE PETRICH—26594 Lakeshore Blvd.
JOHN SKOF—1170 E. 174th St.
JOE SISKOVICH—15804 Waterloo Rd.
SOBER AND MODIC—544 E. 152nd St.
FRANK TAUCHAR—485 E. 260th St.
MRS. ANNA TOMAZIC—16821 Grovewood Ave.
WALTER CLAUSEN—16226 Arcade Ave.
LOUIS URBAS JR.—17305 Grovewood Ave.

želé vsem svojim odjemalcem
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!
ter se priporočajo za naklonjenost

JOE METLIKA, 33916 Lake Shore Blvd, Willoughby, Ohio
JOE JANES—16016 Parkgrove Ave.
STRUMBEL & RADELL, 17001 Grovewood Ave.

— NEAKTIVNI ČLANI —

JOHN ASSEG—23550 Chardon Rd.
FRANK CEBUL—15638 Holmes Ave.
JOE JANZEVICH—19131 S. Lakeshore Blvd.
FRANK KASTELIC—19048 Shawnee Ave.
LUDWIG RADDELL—111 E. 196th St.
JOHN SIVEC—17931 Neff Rd.
LOUIS URBAS SR.—23430 Chardon Rd.
JOE MODIC—315 E. 156th St.
ANDREW VICIC—24120 Chardon Rd.

JOSEPH GLOBOKAR

REAL ESTATE — HOUSES — LOTS AND FARMS

986 East 74th Street

HEnderson 1-6607

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem!

ZAHVALA IN VOŠČILO!

Vsem cenjenim trgovcem, obrtnikom, profesionalcem in naročnikom, ki so nam izkazali svojo naklonjenost, izrekamo našo iskreno zahvalo.

Želimo vsem
vesele božične in
novoletne praznike!

Zastopniki "Enakopravnosti"

JOHN RENKO

FRANK RENKO

JOHN STEBLAJ

Želimo vsem vesele božične in novoletne praznike!
Tu dobite popolno zalogo božičnih voščilnih kart in bonbonov.

ZDRAVNIŠKE PREDPISE NATANČNO IZPOLNIMO

BRODY'S PHARMACY

7533 St. Clair Ave. – EN 1-1330

NAŠA POSEBNOST JE IZPOLNJEVANJE ZDRAVNIŠKIH PREDPISOV IZ EVROPE

PARKER HARDWARE & APPL.

7502 ST. CLAIR AVE. — HE 1-9418

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem!

Prodajamo vsakovrstne televizijske aparate, ledenice, barvo, stenski papir ter električne in plinske pripomočke za na dom.

WM. H. HRASTER, lastnik

JOHN KUBACKI STUDIO

1218 E. 79th St. – EX 1-3800

FOTOGRAFSKI ATELJI

NAŠA POSEBNOST SO POROČNE SLIKE, DRUŽINSKE IN SKUPINSKE SLIKE

Lično delo - zmerne cene - točna postrežba

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

SUPERIOR 69th RECREATION

6925 SUPERIOR AVENUE

6 ABC kegljišč **Pivo - Vino - Žganje**

GODBA VSAKO SOBOTO ZVEČER

CARL FRANK in MATT PALISKA

ENdicott 1-9153

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

DUBROVSKI

(Nadaljevanje s 4. strani)

Medtem je voziček zapeljal na dvorišče, in policijski načelnik, ki ga že poznamo, je ves zaprašen stopil v sobo.

"Imenitna novica," mu je rekel Kirila Petrovič: "ujel sem Dubrovskega."

"Hvala Bogu, vaša prevzvišenost," je z razveseljenim obrazom rekel policijski načelnik, "kje pa je?"

"Se pravi, Dubrovskega ne, temveč nekoga iz njegove tolpe. Precej ga pripeljajo. Ta nam bo pomagal, da ujamemo samega poglavarja. Tu, privedli so ga."

Načelnik, ki je pričakoval strašnega razbojnika, je bil ves presenečen, ko je zagledal trinajstletnega dečka dokaj slabotne zunajnosti. Osuplo se je obrnil h Kirilu Petroviču in čakal pojasnila. Kirila Petrovič je jel kar takoj pripovedovati o davišnjem dogodku, vendar pa ni omenil Marje Kirilove.

Načelnik ga je pazljivo poslušal in se pri tem spet in spet oziral na malega nepridiprava, ki se je hlinil bebčka in se ni, kakor je bilo videti, prav nič menil za to, kaj se godi okrog njega.

"Dovolite mi, vaša prevzvišenost, da govorim z vami v štiri oči," je nazadnje rekel načelnik.

Kirila Petrovič ga je odvedel v drugo sobo in zaklenil vrata za seboj.

Čez pol ure sta se vrnila v dvorano, kjer je ujetnik čakal odločitve o svoji usodi.

"Gospod te je hotel spraviti v mestno jetnišnico," mu je rekel načelnik, "da bi te tam s korobači zbičali, potem pa v Sibirijo poslali; ali zavzel sem se zate in ti sprosil odpuščanje. Razvežite ga."

Dečka so razvezali.

"Zahvali se vendar gospodu," je rekel načelnik.

Deček je pristopil h Kirilu Petroviču in mu poljubil roko.

"Hodi domov," mu je rekel Kirila Petrovič, "v prihodnje pa nikar po duplih malin ne kradi."

Deček je odšel, veselo skočil s pomola in se spustil v dir čez polje v Kistenjovko, ne da bi se ozrl. Ko je pritekel do vasi, se je ustavil pri polrazpadli kočici, prvi na koncu, in potrkal na okence . . . Okence se je vzdignilo, pokazala se je starka.

"Babica, kruha," je rekel deček, "od jutra že nisem nič jedel, konec me bo od lakote."

"A ti si, Mitja. Tak stopi vendar v kočo."

"Ne utegnem, babica—še nekam moram teči. Kruha, za Kriščevo voljo, kruha."

"Kak nemirnež," je starka zagodrnjala, "na, tu ga imaš kos," —in pomolila skozi okence krajec črnega kruha. Deček je lakomno zagriznil vanj in po žvekaje še tisti mah ubral naprej.

Začenjalo se je mračiti. Mitja se je čez pode in zelenjadne vrtove pretihotapil v kistenjovski gozdič. Ko je prišel do dveh smrek, ki sta stali ko na predstraži gozdiča, je obstal, se ozrl na vse strani, predirljivo in odsekano zažvižgal—in jel vleči na uho; rahel, dolg žvižg se je začul v odgovor, nekdo je stopid iz gozdiča in se mu približal.

18. POGLAVJE

Kirila Petrovič je hodil po dvorani sem ter tja in glasneje kakor po navadi požvižgaval svojo pesem. Vsa hiša je bila v gibanju—sluge so tekali, služkinje vihrale—v kolnici so kočijaži zapregali kočijo. Na dvorišču so se v trumah zbirali ljudje. V gospodičini oblačilnici, pred zrcalom, je od služkinj obdana gospa lišpala bledo, negibno Marjo Kirilovno; tej je glava trudno klonila pod težo briljantov; nalahno se je zdrznila, kadar jo je zbodla neprevidna roka, vendar je molčala in se brezmiselno gledala v zrcalu.

"Bo kmalu kaj?" se je razlegal za vrati glas Kirila Petroviča.

"Takoj," je gospa odgovorila, "Marja Kirilovna, vstanite, poglejte se, je dobro?"—Marja Kirilovna je vstala in ni nič odgovorila. Vrata so se odprla.—"Nevesta je nared," je rekla gospa Kirilu Petroviču, "ukažite, da sedemo v kočijo." — "Zbogom," je odgovoril Kirila Petrovič in vzel sveto podobo z mize, "stopi k meni, Maša," ji je z ganjenim glasom velel, "blagoslavljam te . . ." Nesrečno dekle se mu je zgrudilo k nogam in glasno zajokalo.

"Očka, . . . očka . . ." je v solzah ponavljala, in glas ji je zastajal.

Kirila Petrovič jo je hitel blagoslavljati—vzdignili so jo in jo skoraj odnesli v kočijo. Zraven nje sta sedli materina namestnica in ena služkinja. Odpeljali so se v cerkev. Tam jih je ženin že čakal. Prišel je nevesti naproti in osupnil nad njeno bledostjo in čudnim izrazom. Skupaj sta stopila v hladno, prazno cerkev—za njima so zaklenili vrata.

Duhovnik je stopil pred oltar in takoj začel opravilo. Marja Kirilovna ni nič videla in nič slišala, mislila je samo na nekaj, že od jutra je ves čas čakala Dubrovskega, upanje je ni niti za trenutek zapustilo, in ko se je duhovnik obrnil k nji z običajnimi vprašanji, se je zdrznila in odrevenela—a še se je obotavljala, še je čakala; duhovnik, ki ni bil pričakal njenega odgovora, je izrekel nepreklicne besede.

Obred je bil končan. Začutila je hladni poljub neljubljenega soproga, slišala je vesele čestitke navzočnih in še vedno ni mogla verjeti, da je njeno življenje za vekomaj vkovano, ker Dubrovski ni bil priletel, da jo osvobodi. Knez se je s prijaznimi besedami obrnil k nji, pa jih ni razumela; odšli so iz cerkve, pred cerkvijo so se prerivali kmetje iz Pokrovskega. Njene oči so jih naglo obletele in znova dobile prejšnji topi izraz.

Novoporočenca sta skupaj sedla v kočijo in se odpeljala v Arbatovo; Kirila Petrovič se je bil že odpravil naprej, da tamkaj sprejme mlada poročenca. Na samem z mlado ženo ni bil knez niti malo v zadregi zaradi njenega hladnega držanja. Ni je jel nadlegovati z osladnimi priznanji in smešnimi izlivi navdušenja, njegove besede so bile preproste in niso terjale odgovorov.

Tako sta bila prevozila okrog deset vrst, konji so hitro drveli po grčah občinske poti, in kočija se skoraj da ni pozibavala na svojih angleških vzmeteh. Mahoma pa so se začuli kriki, kakor da jih zasledujejo, kočija se je ustavila—truma oboroženih ljudi jo je obkolila, in človek v polovični krinki je odprl vratca na strani, kjer je sedela mlada kneginja, ter ji rekel:

"Prosti ste, stopite ven,"—"Kaj to pomeni?" je knez zavpil, "kdo si prav za prav? . . ."—"To je Dubrovski," je rekla kneginja. Knez ni zgubil prisotnosti duha, temveč je potegnil iz stranskega žepa potno pištolo in ustrelil po razbojniku s krinko.

Kneginja je vzkriknila in se v grozi oberoč zgrabila za oči. Dubrovski je bil ranjen v ramo, kri se je pokazala, a knez je, ne da bil trenutek počakal, izdrl drugo pištolo. Toda niso mu dali časa za strel: vratca so se na stežaj odprla, in nekaj mogočnih rok ga je potegnilo iz kočije ter mu iztrgalo pištolo. Noži so se zabliskali nad njim.

"Ne dotikajte se ga!" je Dubrovski zakričal — in njegovi mračni pomočniki so se umaknili "Prosti ste," je Dubrovski nadaljeval, obrnjen k bledi kneginji.

"Ne," je ta odgovorila. "Prepozno je—poročena sem, zdaj sem žena kneza Verejskega."

"Kaj govorite!" je Dubrovski v obupu zavpil, "ne, niste njegova žena, bili ste prisiljeni, nikoli niste mogli privoliti . . ."

"Privolila sem in prisegla," je s trdnostjo odvrnila, "knez je moj mož, ukažite, naj ga izpuste, in me pustite z njim. Nisem vas varala. Čakala sem do zadnjega trenutka . . . a zdaj, pravim vam, zdaj je prepozno. Pustite naju."

Ali Dubrovski je ni več slišal, bolečina rane in silovita dušna razburjenja so mu bila vzela moči. Zgrudil se je ob kolesu, razbojniki so ga obstopili. Še jim je utegnil reči nekaj besed; posadili so ga na konja, dva njih sta ga podpirala, tretji je prijel konja za uzdo, in vsi so odjahali v stran ter pustili kočijo sredi poti, ljudi zvezane, konje odpreženo, vendar pa niso nič oplenili

(Dalje na 6. strani)

DIREKTORIJ

SLOVENSKEGA DELAVSKEGA DOMA NA WATERLOO ROAD

15335 Waterloo Road

ŽELI

VSEM DELNIČARJEM IN ROJAKOM V SPLOŠNEM VESELE BOŽIČNE IN NOVOLETNE PRAZNIKE!

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesel božič in srečno novo leto!

SHAWNEE AVENUE FOOD MARKET

19300 Shawnee Ave. – IV 1-6936

Polna zaloga najboljšega svežega mesa, doma soljenega in prekajenega, kakor šunke, plečeta, klobase in želodce.

VSAKOVRSTNA GROCERIJA IN ZELENJAVA

TOČNA POSTREŽBA IN ZMERNE CENE!

Zahvaljujemo se vsem odjemalcem za dosedanjo naklonjenost in se priporočamo za v bodoče.

Vincent Vrhovnik in Frank Urankar,

LASTNIKA

Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem posetnikom in prijateljem!

VICTORY TAVERN

513 East 152nd Street – IV 1-9699

Pri nas vas postrežemo z najboljšo pijačo—pivom, vinom, in žganjem ter finimi prigrizki.—Priporočamo se za obisk.

Albina (Opaskar) Richter

Vedno prijazna in poštena posluga. Ko želite prodati ali kupiti posestvo, se obrnite na nas.

FRANCES POTOCAR

Slovenska prodajalka hiš in zemljišč

963 East 185th Street – IV 1-3960

Vsem svojim klijentom in prijateljem želim vesele božične praznike in zdravo novo leto 1954!

MARINKO'S MARKET

416 E. 156 St. – IV 1-3170

PRODAJAMO PIVO IN VINO ZA NA DOM.

Imamo čokoladne slaščice iz Jugoslavije.

Preskrbite si dobro kapljico za praznike.
Imamo importirana piva, vina in šampanjec.

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Cerar's Bakery

11704 St. Clair Ave. **GL 1-6063**

Naša posebnost so potice, torte in keki za svatbe in rojstne dni.

FIN KRUH IN VSAKOVRSTNO PECIVO

Priporočamo se cenjeni javnosti za naklonjenost zlasti sedaj za praznike, ko bomo imeli izvrstno izbero raznega peciva.

NAŠA PEKARIJA JE POZNANA ZA FINO IN OKUSNO PECIVO.

Vsem našim odjemalcem želimo vesele božične ter novoletne praznike!

PEKARIJA JE ODPRTA VSAKO NEDELJO OD 6. ZJ. DO 2. POP.

ADDISON FURNITURE

7210 St. Clair Avenue

6929 Superior Avenue

UTah 1-0122

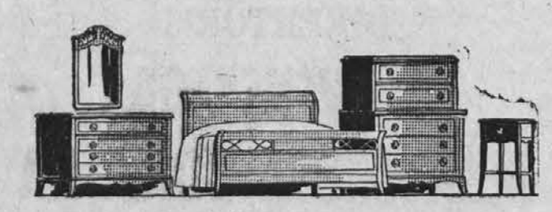

Trgovina z najmodernejšim pohištvom. Pri nas dobite vedno dobro blago po nizki ceni. — Se priporočamo za obisk.

Želimo vsem prijateljem in odjemalcem vesele božične praznike in srečno novo leto!

A. BROFMAN

DEPARTMENT STORE

6806 St. Clair Avenue

Modna trgovina z moško in žensko opravo

Blago je vedno najboljše kakovosti, cene zmerne, postrežba uljudna.

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

MARTINČIČ MARKET

5919 Prosser Ave.

GROCERIJA IN MESNICA

Vsem našim cenjenim odjemalcem in prijateljem se zahvaljujemo za naklonjenost ter se priporočamo za nakup fine grocerije in mesenine za praznike.

PRAV VESELE BOŽIČNE 1953
IN DOBER VID V LETU 1954
PRAZNIKE
VAM ŽELI

SLAK

OPTIK

1123 Norwood Rd. EX 1-0850

AL & GEORGE'S CAFE

6616 St. Clair Avenue

ENdicott 1-9208

GEORGE and ALICE BLASKOVIC, Proprietors

Special Friday Fish Fry

ROAST BEEF SANDWICHES

LIQUOR - BEER - WINE

Call for Reservations

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

FRANK "TINO" MODIC, JR.

GOSTILNA

6030 St. Clair Avenue

Z najboljšim pivom, vsakovrstnimi žganji, ter dobrim prigrizkom postrežemo vsem obiskovalcem.

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

DUBROVSKI

(Nadaljevanje s 5. strani)

in prelili niti kaplje krvi v maščevanje za kri svojega poglavarja.

19. poglavje

SREDI PRAZGODA se je na ozki trati vzdigovala majhna zemeljna utrdba, obstoječa iz okopa in jarka, za katero je bilo nekaj kolib in zemljenic.

Na dvorišču je množica ljudi, v katerih si mogel po raznoličnosti obleke in po obči oborožitvi precej spoznati razbojnike, brez kučem sedela okrog skupnega kotla in obedovala. Na okopu je zraven majhnega topa sedel stražar s podvitimi nogami; vstavljal je zaplato v neki del svoje obleke in sukal šivanko s spretnostjo, ki je izdajala skušenega krojača, pri tem pa se je vsak trenutek oziral na vse strani.

Dasi je nekateri korec po večkrat prešel iz rok v roke, je vendar kraljeval v tej trumi čuden molk; razbojniki so končali obed, drug za drugim je vstajal in molil k Bogu, nekateri so se razšli po kolibah — drugi pa so se razkropili po gozdu ali polegli, da nekoliko zadremljejo, kakor je ruska navada.

Stražar je bil končal svoje delo, potresel svoje cunje, zadovoljno ogledal zaplato, zataknil šivanko v rokav, okobalo sedel na top in na vse grlo zapel otožno staro pesem:

Ne šumi, mati zelena dobravica,
ne brani mi, fantu, misel misliti.

Ta mah so se vrata ene izmed kolib odprla, in stara ženica v belem čepcu, snažno in skrbno oblečena, se je pokazala na pragu.—"Nehaj, Stjopka," je nejevoljno rekla, "gospod počiva, ti pa meni nič tebi nič grlo razdiraš — ne vesti ni v vas ne sočutja."—"Ne zameri, Jegorovna," je Stjopka odgovoril, "velja sem že tiho, naj le počiva naš očka in si popravlja zdravje."—Starka je odšla, Stjopka pa je jel hoditi po okopu sem ter tja.

V kolibi, iz katere je bila prišla stara ženica, je ležal ranjeni Dubrovski na vojaški postelji. Pred njim na mizici so ležale njegove pištole, sablja pa mu je visela ob zglavju. Zemljenica je bila pogrnjena in ovešena z bogatimi preprogami, v kotu je bila srebrna ženska toaletna mizica in stoječe ogledalo. Dubrovski je držal v roki odprto knjigo, ali oči je imel zaprte. In starka, ki je pogledovala nanj izza pregrade, ni mogla vedeti, ali je zaspal ali se je samo zamislil.

Mahoma pa se je Dubrovski zdrznil . . . v utrdbi je bil nastal poplah, in Stjopka mu je pomolil glavo skozi okence.

"Očka, Vladimir Andrejevič!" je zavpil, "naši dajejo znamenje, iščejo nas."

Dubrovski je skočil s postelje, pograbil orožje in stopil iz kolibe. Razbojniki so se hrupno prerivali na dvorišču, ko pa se je ta pokazal, je nastal globok molk.—"So vsi tu?" je Dubrovski vprašal.—"Vsi razen izvidnikov," so mu odgovorili. — "Na mesta!" je zaklical Dubrovski. In razbojniki so stopili vsak na svoje določeno mesto. Prav tedaj je priteklo k vratom troje izvidnikov — Dubrovski jim je krenil naproti.—"Kaj je?" jih je vprašal.—"Vojaki so v gozdu," so ti odgovorili, "obkoljujejo nas."—Dubrovski je ukazal, naj zapro vrata, in šel sam k topiču, da ga pregleda. Po gozdu se je razleglo nekaj glasov—jeli so se približevati; razbojniki so molče čakali, kaj bo. Tedajci so se pokazali iz gozda trije ali štirje vojaki — in se takoj umaknili nazaj, potem ko so s streli opozorili tovariše.—"Pripravite se za boj," je rekel Dubrovski, in med razbojniki je završalo; spet je vse utihnilo. Tedaj so začuli hrup oddelka, ki se je približeval, orožje se je zabliskalo med drevjem, kakih poldrugi sto mož se je usulo iz gozda in s krikom udarilo na okop. Dubrovski je pritaknil vžgalnico, strel je bil uspešen: enemu je odtrgalo glavo, dva sta bila ranjena. Med vojaki je nastala zmešnjava, ali častnik je planil naprej, vojaki so jo ubrali za njim in poskakali v jarek; razbojniki so s puškami in pištolami ustrelili po njih ter jeli s sekirami v rokah braniti okop, na katerega so lezli razkačeni vojaki, potem ko so bili pustili v jarku kakih dvajset ranjenih tovarišev. Boj moža proti možu se je razvil; vojaki so bili že na okopu—razbojniki so se jeli umikati. Toda Dubrovski je priskočil k častniku, mu nastavil pištolo na prsi in sprožil; častnik je telebnil vznak, nekaj vojakov ga je prestreglo na roke in ga jadrno odneslo v gozd, medtem ko so se drugi po zgubi poveljnika ustavili. Ohrabreni razbojniki so si obrnili ta trenutek neodločnosti v korist; zmedli so jih in jih zrinili v jarek, oblegovalci so se spustili v beg, razbojniki pa so jo s krikom udrli za njimi. Zmaga je bila dobljena. Dubrovski, ki se je zanašal na sovražnikov popolni nered, je ustavil svoje ljudi in se zaprl v trdnjavico, prej pa je ukazal pobrati ranjence, podvojil straže in prepovedal, da bi se kdo odstranil.

Ti zadnji dogodki so storili, da je postala vlada resno pozorna na predrzna roparska dejanja Dubrovskega. Zbrali so podatke o njegovem bivališču. Poslali so celo stotnijo vojakov, da bi ga zgrabili, živega ali mrtvega. Ujeli so nekaj mož iz njegove tolpe in zvedeli od teh, da Dubrovskega ni več med njimi. Nekaj dni po bitki je bil zbral vse pajdaše, jim naznanil, da jih misli za vselej zapustiti, in jim svetoval, naj tudi oni spremene način svojega življenja.

"Pod mojim vodstvom ste obogateli, sleherni vas ima zunanjost, s katero se more brez nevarnosti pretolči v katero koli oddaljeno gubernijo in tam ob poštenem delu in v obilju preživeti ostanek svojih dni. Toda vsi ste lopovi in verjetno ne boste hoteli opustiti svoje obrti."

Po teh besedah jih je zapustil in vzel s seboj edinega * * .

Nihče ni vedel, kam je zginil. Sprva so o resničnosti teh navedb dvomili—privrženost razbojnikov do poglavarja je bila znana. Domnevali so, da ga skušajo rešiti, ali prihodnost jih je opravičila :strašni napadi, požari in ropi so prenehali. Ceste so bile spet proste. Po drugih poročilih se je zvedelo, da se je Dubrovski umaknil v tujino.

(KONEC)

LUČI NA BOŽIČNEMU DREVESCU!

• Luči oživijo drevesce—nikar ne dovolite, da bi prinesle smrt vam ali komu drugemu v družini! Ne pritrdite preveč električnih žic enemu vztoku. Preglejte, da insulacija ni obrabljena. NIKOLI pa ne prižigajte sveč na drevescu. Da, so lepe—so pa tudi zelo nevarne.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO 1954 ŽELIVA VSEM PRIJATELJEM!

Vinko in Eva Coff

Ako želite dobro kosilo za praznike, pridite k nam po fine doma prekajene šunke, klobase in želodce.

VEDNO PRVOVRSTNO SVEŽE IN PREKAJENO MESO

Zlate's Meat Market

662 EAST 140th STREET

MUlberry 1-9160

Vesel božič in srečno novo leto vsem!

PRAV VESELE BOŽIČNE IN NOVOLETNE PRAZNIKE ŽELIMO VSEM!

SPELICH DAIRY

6210 White Avenue HEnderson 1-2116

SLOVENSKA MLEKARNA

Cenjenim trgovcem in gospodinjam se naše podjetje toplo priporoča. — Imamo moderno urejeno mlekarno.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vam želi

JOHN KOVAČIČ

MESTNI ODBORNIK 23. VARDE

CLEVELAND, OHIO

E. & B. MOBIL SERVICE

ERNIE and BEANNY ZDEŠAR

6619 St. Clair Ave., EN 1-8934

PRVOVRSTNA AVTNA POSLUGA

Prodajamo gazolin, olje, tajerje, baterije, itd.

Želimo vsem prijateljem in odjemalcem vesele božične praznike in srečno novo leto!

FRANK PAULIN'S SERVICE STATION

6101 St. Clair Ave. - EN 1-9104

Avtomobilistom se priporočamo, da se ob priliki ustavijo na naši gazolinski postaji, kjer bomo vedno postregli točno in zadovoljivo z najboljšim gazolinom in oljem. Avte tudi dobro namažemo, da gladko tečejo, ter jih umivamo.

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

KASTELLEC'S CAFE

1315 East 53rd St. - EN 1-9331

ŽGANJE — PIVO — VINO — SENDVIČI

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem!

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem!

WOLKOV JEWELERS, INC.

6428 St. Clair Avenue

OLD HOMESTEAD TAVERN

1196 Norwood Road

JENNIE SUHADOLNIK, lastnica

Se vam priporočamo za nadaljni obisk. Postregli vam bomo vedno z dobrim pivom, vinom in žganjem ter z okusnim prigrizkom.

Želimo vsem prijateljem in posetnikom vesele božične praznike in srečno novo leto!

JOHN MIKUŠ

6607 Edna Avenue

Cleveland 3, Ohio

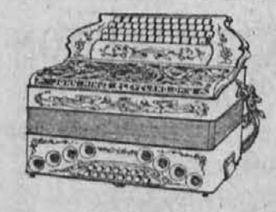

NAZNANJAM

da izdelujem še vedno harmonike, vsake vrste. Se priporočam.

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

MAX'S AUTO BODY SHOP

1109 E. 61st St. – UTah 1-3040

MAX ZELODEC, Prop.

SPECIALIZING IN REPAIRING OF WRECKED AUTOS

Painting—Color Matching

Body and Fender Repairing on All Types of Autos

Želimo vsem prijateljem in odjemalcem vesele božične praznike in srečno novo leto!

Pure gazolin in olje, baterije, tajerji in druge avtne potrebščine dobite na naši gasolinski postaji

URBAN SERVICE STATION

7402 St. Clair Ave.

Vsem našim odjemalcem, prijateljem in znancem želimo vesele božične in novoletne praznike!

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

CARL G. OPASKAR, M. D.

Zdravnik

740 EAST 152nd STREET

Office: GLenville 1-3134 — Res.: Potomac 1-8055

DR. VINCENT OPASKAR

Zobozdravnik

6402 ST. CLAIR AVENUE — HEnderson 1-4114

FRANK V. OPASKAR

Odvetnik

HIPPODROME BUILDING

MAin 1-3786 Res.: WAshington 1-0989

KALAN HARDWARE

TRGOVINA Z ŽELEZNINO IN ELEKTRIČNIMI PRIPOMOČKI

DuPONT BARVA - VARNIŠI - DUCO ENAMELS

6421 St. Clair Ave. – HE 1-4325

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem!

EDWARD & LOUIE LAUNDRY

7412 St. Clair Ave.–6221 St. Clair Ave.

PRALNICA

Perilo operemo in zlikamo v popolno zadovoljstvo.

SE PRIPOROČAMO.

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

PRIJATEL'S PHARMACY

Slovenska lekarna

St. Clair Ave. Cor. East 68th St.

ENdicott 1-4212

JOHN'S TAVERN

6524 ST. CLAIR AVE. – EN 1-9029

GOSTILNA, KATERO POSEČA DOBRA DRUŠČINA, IN V KATERI DOBITE PRVOVRSTNO POSTREŽBO.

PIVO — VINO — ŽGANJE — OKUSEN PRIGRIZEK

Se priporočamo v obisk.

Želimo vsem našim posetnikom in prijateljem vesele božične in novoletne praznike!

WHITEY in MILLIE, lastnika

»OLD OXFORD TAVERN«

1014 East 63rd Street

PIVO - VINO - ŽGANJE IN PRIGRIZEK

EDDIE & ELSIE SESEK

Zahvaljujemo se za naklonjenost in se priporočamo za naprej.

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

P. A. OGAREV:

KRAŠKA PESEM

Že se rdečijo listi terane —
listi samo. . . .
So Kraševcem čela v skrbeh razorana:
Kaj zanaprej bo?

Gledajo pridni kraški trgači,
čakajo preše in brentači:
Lani je tekel rdeči teran,
tekel v škafe, tekel v sode,
da skoro premalo bilo je posode.

Letos vse grozde pobrala je slana,
težko, težko nam bo brez terana.

Tiha misel čez Kras hiti:
Ajda bogata že vam zori,
je klasje koruze zrnja nabito,
bo moke za v lonec, za v škaf in korito.
Živina v ogradah se pase debela,
da sta pastir in lastnik vesela.

Tudi če letos ne bo terana,
na vaškem trgu bo pesem ubrana
vzbujala v mladih srcih nemir:
Kruh in ljubezen življenju sta vir.

Še bo na Krasu življenje lepo!

ČE PONOČI NE MOREMO SPATI

Marsikdo se pritožuje zaradi nespečnosti ponoči. Mnogi izmed teh bodo morali priznati, da ne spe samo zaradi tega, ker preveč premišljujejo, ko ležejo v posteljo.

Povedali vam bomo nekaj prav preprostih sredstev, ki so vam lahko nenavadno dobra ponoč, da osvobodite v postelji svoje misli vseh skrbi, vznemirjenja in strahu ter da zaspite.

Nič ni lažjega, kakor oponašati počasno, globoko in mirno dihanje človeka, ki spi. Delajte to premišljeno in kritično. Poslušajte pazljivo glasove, ki prihajajo iz vas in v tem poiskušanju in poslušanju bo nekaj pomirjujočega. Spoznali boste, da to pomaga pri odganjanju vsiljivih misli, ki vas motijo. Verjetno je celo, da vas bo kmalu prevzel občutek miru in zadovoljnosti in ritem navideznega spanja bo postal mirno razpoloženje pravega spanja.

Imamo še druga sredstva. Skoraj vsak že ve, kaj lahko dosežemo s kopanjem. Dokazano je celo: kolikor bolj vam je kopanje neprijetno, toliko blagodejneje deluje. Toda ne smete se topati v vreli vodi in tudi preveč gibati se ne smete. Voda v kadi naj bo le malo mlačna, tako da vas bo zazeblo, ko pridete z nje. Potem se obrišite samo toliko, da boste čutili, da ste vlažni in da vam je nekoliko hladno. Nato pa naravnost in hitro v posteljo in ugasnite luč! Ta občutek ne bo prijeten in zoprno vam bo, da boste samega sebe sovražili. Toda kmalu vam ne bo več hladno in objel vas bo prijeten občutek toplote in čedalje bolj prijetno vam bo. Nastal bo blažen prehod, ki bo trajal okoli 20 minut in tedaj boste imeli dosti upanja, da zaspite.

Istega načela se lahko poslužite, kadar se ponoči zbudite in ne morete spati. Razkritje se in ležite tako dolgo razgaljeni, da vam bo postalo neprijetno hladno. Potem se pokritje in zaspali boste, ko se ogrejete.

Druga pomoč je branje v postelji. Toda v tem primeru morate imeti primerne blazine—ne mehkih in napolnjenih s perjem, ampak trde, žimnate, ki telo udobno dvignejo, da se pri branju ne utrujajo oči. In kadar berete, da bi zaspali, berite težko literaturo in ne razburljivih romanov in detektivnih povesti.

Namen branja je, da privede misli v zagato in toliko napne možgane, da jih utrudi. Potem morate na vsak način zaspati. Ljudje, ki trpe na nespečnosti, pa se nikoli niso poslužili tega načina, bodo presenečeni, ko bodo videli, kako hitro jim bo misel podlegla.

Pogosto tudi slišimo, kako se ljudje pritožujejo, da hitro zaspe, da pa se kmalu zbudijo in ne morejo več zaspati. Tem priporočamo dobro preizkušeno metodo: nikoli ne odprite oči, kadar se prezgodaj vzdramite. Svetloba, ki udari na mrežnico, lahko prežene spanje, da se več ne vrne.

Seveda je tudi mogoče, da vam noben izmed teh primerov ne bo takoj zadovoljil, ker je marsikaj odvisno od človeka samega. Načine je treba pač preizkusiti in če boste po vrsti preizkušali tega ali onega, boste videli kateri je za vas najprimernejši. Načinom dajte priložnost, da delujejo, to se pravi, pomagajte jim s svojo voljo in nagrajeni boste bolj, kakor pričakujete.

Te besede je napisal znani ameriški psiholog in zdravnik Frederick Bigelow. V ameriškem svetu so vzbudile mnogo šuma in med zdravniki mnogo polemik. Nazadnje pa je priznala večina zdravnikov, ki so delali poizkuse na svojih bolnikih da so dobri in učinkoviti v najtrdovratnejših primerih nespečnosti, celo tam, kjer je bilo telo od uspavalnih sredstev že docela izčrpano.

IGRE ZA SLOVENSKE ODRE

Če boste katero izmed iger izbrali, sporočite naslov uradu Slovenske izseljenske matice, ki bo nato uredila vse potrebno, da izbrano igro prejmete.

Bor Matej: "Raztrganci." Drama v treh dejanjih. (Vloge: šest moških, šest žensk; eno prizorišče; soba v mlinu. Čas—po božiču 1943 na Štajerskem).

Bor Matej: "Težka ura." Igra v dveh slikah. (Vloge: osem moških, ena ženska; eno prizorišče: soba. Čas—spomladi 1942. Kraj—Ljubljana).

Brenkova Kristina: "Mačeha in pastorka." Igra za otroke v petih slikah. (Vloge: en moški, štiri ženske, tri neme vloge—medved, pes, mačka; dve prizorišči—pred hišo in pokrajina).

Cankar Ivan: "Hlapci." Drama v petih dejanjih. (Vloge: 12 moških, sedem ženskih, kmetje, kmetice, delavci; štiri prizorišča—na vrtu pred županovo krčmo, šolska knjižnica, Jermanova izba, krčma. Čas—pred prvo svetovno vojno okoli leta 1907. Kraj—majhen slovenski trg).

Cankar Ivan: "Jakob Ruda." Drama v treh dejanjih. (Vloge: šest moških, tri ženske, delavci, gostje; eno prizorišče — soba. Čas—konec 19. stoletja).

Cankar Ivan: "Kralj na Betajnovi." Drama v treh dejanjih. (Vloge: osem moških, štiri ženske, dva dečka, gostje, kmetje. Tri prizorišča: pol domača, pol gostilniška soba, salon na deželi, domača izba. Čas—konec 19. stoletja).

Cankar Ivan: "Za narodov blagor." Komedija v štirih dejanjih. (Vloge: 12 moških, pet ženskih; tri prizorišča—salon in dve meščanski sobi. Čas—konec 19. stoletja).

Cankar Ivan: "Pohujšanje v dolini Šentflorjanski." Farsa v treh dejanjih. (Vloge: 10 moških, pet žensk, tri prizorišča—v županovi krčmi, v kolibi, dvorana na grabnu).

Cankar Ivan-Delak Ferdo: "Hlapec Jernej in njegova pravica." Kolektivna drama v sedmih slikah. (Vloge: tri moške, govorni zbor, napovedovalec. Inscenacija—stilna).

Cankar Ivan-Skrbinšek Milan: "Hlapec Jernej." Igra v devetih slikah. (Vloge: 21 moških, štiri ženske. Pokrajina, na sodniji, v zaporu, hodnik na policiji, izba, pod klancem).

Cerkvenik Angelo: "Borba." Drama v treh dejanjih. (Vloge: osem moških, tri ženske. Tri prizorišča: kuhinja, delovna soba inženirja, zborovalna dvorana. Čas: 1912. Kraj: Trst).

Cerkvenik Angelo: "Jernač." Drama v treh dejanjih. (Vloge: štiri moške, ena ženska. Eno prizorišče—kuhinja. Čas: jeseni 1948. Kraj: večje slovensko industrijsko mesto).

Finžgar Fran Saleški: "Naša kri." Igrokaz v štirih dejanjih. (Vloge: 12 moških, tri ženske,

(Dalje na 8. strani)

SLOVENSKA ZADRUŽNA ZVEZA

Tri trgovine, kjer dobite vedno najboljšo svežo in prekajeno mesenino in prvovrstne kakovosti grocerijo.

667 East 152nd St. – GL 1-6316

16201 Waterloo Rd. – IV 1-1248

712 East 200th Street – IV 1-3562

Želimo vsem prijateljem in odjemalcem vesele božične praznike in srečno novo leto!

NOSAN BAKERY

6413 St. Clair Avenue

v S. N. D. ENdicott 1-1863

Se zahvaljujemo za dosedanjo naklonjenost ter se priporočamo za v bodoče. Vedno imamo fino pecivo, potice in kruh.

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesele božične in novoletne praznike!

ZAHVALA!

Vsem našim cenjenim odjemalkam in odjemalcem se najlepše zahvaljujeva za naklonjenost, ter se priporočava tudi v bodoče.

POSTREGLA BOVA VEDNO Z NAJBOLJŠO MESENINO—SVEŽO IN DOMA PREKAJENO.

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesel božič in zdravo novo leto!

JOHN ZAKRAJŠEK IN EDWARD POGRAIS

1147 ADDISON ROAD

EX 1-1419

MILLER BROS. SHOES

6307 ST. CLAIR AVENUE

7026 SUPERIOR AVENUE

Prav vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

UT 1-4352 EX 1-8351

ZAKRAJSEK FUNERAL HOME CO.

6016 St. Clair Avenue

ENdicott 1-3113

TRI GENERACIJE POSTREŽBE

MODERNO UREJEN POGREBNI ZAVOD, DA ODGOVARJA VSEM PODROBNOSTIM

Ambulančni voz je na razpolago ob vsakem času in kjerkoli treba

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem!

S & L BAR

MR. & MRS. JOHN LENARCIC

MR. & MRS. JOHN SAURICH, lastniki

7601 St. Clair Ave. – EN 1-9577

Našim gostom postrežemo z različnimi likerji, 6% pivom in vinom ter okusnim prigrizkom. Cenjenemu občinstvu se toplo priporočamo za obilen obisk.

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

IGRE ZA SLOVENSKE ODRE

(Nadaljevanje s 7. strani)

fantje, dekleta, vojaki. Dva prizorišča: kmečka soba, pod lipo. Čas: 1813).

Finžgar Frank Saleški: "Divji lovec." Ljudska igra v štirih dejanjih. (Vloge: 15 moških, štiri ženske, en deček, fantje, dekleta. Štiri prizorišča: sredi vasi, pokrajina s kovačnico, gostilniška soba, gorska pokrajina. Čas: preteklo stoletje. Kraj: Gorenjska).

Finžgar Fran Saleški: "Razvalina življenja." Drama v treh dejanjih. (Vloge: štiri moške, tri ženske. Dva prizorišča: hribovska vas s hišo in žganjarno, kmečka soba. Čas: začetek 20. stoletja).

Golia Pavel: "Jurček." Pravljica v štirih dejanjih. (Vloge: devet moških, štiri ženskih, štirje dečki, pravljične otroške vloge: gozdni možički, divji možički, vetrci. Tri prizorišča: kmečka soba, gozd, krčma).

Golia Pavel: "Kulturna prireditev v Črni mlaki." Veseloigra v treh dejanjih. (Vloge: 20 moških, devet ženskih, en otrok. Dve prizorišči — pokrajina, krčma. Čas: po prvi svetovni vojni. Kraj: slovenski trg).

Golia Pavel: "Princeska in pastirka." Pravljica v peteh dejanjih. (Vloge: 15 moških, pet ženskih, dva dečka, ena deklica, veterani, gospoda, dekleta, živali (medvedje, žabe, zajčki). Štiri prizorišča—pred kočo, dvorana v gradu, v gozdu, krčma).

Golia Pavel: "Sneguljčica." Igra v osmih slikah. (Vloge: devet moških, sedem ženskih, sedem škratov, dvorjani, meglice, medvedje, zajčki, glas čarobnega ogledala. Pet prizorišč—slavnostna dvorana na gradu, gozd, soba pri škratih, kraljiščina soba, pomladna pokrajina).

Golia Pavel: "Srce igračk." Pravljična igra v štirih slikah s prologom. (Vloge: osem moških, tri ženske, pet dečkov, štiri deklice, živali, igračke. Tri prizorišča—mestna ulica, knežji dvor, hiša).

Golia Pavel: "Triglavska bajka." Pravljična igra v peteh slikah. (Vloge: 11 moških, osem ženskih, pet dečkov, ena deklica, otroci, ljudje. Tri prizorišča — skromna sobica, votlina pod Triglavom, sejmski prostor).

Golia Pavel: "Uboga Ančka." Igra v štirih slikah. (Vloge: sedem moških, devet ženskih, gostje, meglice, medvedje, zajčki. Prizorišča tri—sobana na dvoru, jedilnica-delavnica, v gozdu).

Golouh Rudolf: "Kriza." Igra v treh dejanjih. (Vloge: 25 moških, ena ženska, delavci, delavke, otroci, komentator. Šest prizorišč—prostorna soba, sejna dvorana, cesta, urad, čakalnica tretjega razreda, delavnica v livarni. Čas: med obema vojnama).

Ingolič Anton: "Krapi." Komedija v treh dejanjih. (Vloge: 11 moških, štiri ženske. Eno prizorišče: gostilniški vrt. Čas—med obema vojnama. Kraj—podeželsko mestece).

Jurčič Josip-Klemenčič Savo: "Deseti brat." Igra v 12 slikah. (Vloge: 15 moških, pet ženskih, en otrok, kmetje. Devet prizorišč: pot na Slemenice, družinska soba z balkonom na Slemenicah, gostilniška soba, grajska soba, pod Slemenicami, na skalah, Krjavljeva koča, soba na Polesku. Čas: pred sto leti. Kraj—Dolenjska).

Jurčič-Žagar: "Hči mestnega sodnika." Drama v desetih slikah. (Vloge: 15 moških, dve ženski, en deček, meščani, meščanke. Sedem prizorišč: soba, pred hišo, pred drugo hišo, pri glavarju, travnik, izba, soba na gradu. Čas: 1422. Kraj—Ljubljana).

Jurčič-Govekar: "Rokovnjači." Ljudska igra s petjem v petih dejanjih. (Vloge: 23 moških, pet ženskih, kmetje, kmetice, kramarji, vojaki, rokovnjači, njih žene in ljubica. Šest prizorišč: trg v Kamniku, koča, Paleževina, elegantna soba, Črni graben, pisarna. Čas: 1810). Izposojamo tudi klavirski izvleček.

Klopčič Mile: "Mati." Enodejanka. (Vloge: tri moške, dve ženski. Eno prizorišče: soba. Čas: 1943. Kraj—Dolenjska).

Kozak Ferdo: "Profesor Klepec." Komedija v štirih dejanjih. (Vloge: osem moških, tri ženske. Dve prizorišči: družinska soba, soba gimnazijskega ravnatelja. Čas: med obema vojnama). Kraj—okolica Ljubljane).

Kraigher Alojz: "Školjka." Drama v treh dejanjih. (Vloge: pet moških, tri ženske. Eno prizorišče: soba. Čas—konec preteklega stoletja).

Kranjc Jože: "Detektiv Megla." Veseloigra v treh dejanjih. (Vloge: 12 moških, dve ženski. Eno prizorišče: kmečka soba. Čas: med obema vojnama).

Kranjc Jože: "Direktor Čampa." Igra v petih dejanjih. (Vloge: 10 moških, devet ženskih, učenke. Tri prizorišča: šolska pisarna, konferenčna soba, šolski hodnik. Čas—med obema vojnama).

Kreft Bratko: "Celjski grofje." Drama v petih dejanjih. (Vloge: 13 moških, sedem ženskih. Eno prizorišče: dvorana v Celjskem gradu. Čas—1428).

Kraft Bratko: "Kranjski komedijanti." Ena komedija v treh aktih. (Vloge: 14 moških, pet ženskih. Dva prizorišča: salon pri baronu Zoisu v gledališču. Čas—1789).

Kreft Bratko: "Kreature." Komedija v treh dejanjih. (Vloge: šest moških, štiri ženske. Eno prizorišče: sprejemnica. Čas: 1914. Kraj—Ljubljana).

Kreft Bratko: "Velika puntarija." Dramska kronika iz leta 1573 v petih dejanjih. (Vloge: 19 moških, sedem ženskih. Štiri pozorišča: kmečka soba, grajska dvorana, pred zidanico, ječa).

Kristan Etbin: "Ljubislava." Drama v petih dejanjih. (Vloge: devet moških, tri ženske, pogani, kristjani, vojščaki, oproda, glasnik, otrocič. Pet prizorišč: ob Vrbskem jezeru, Sveti log, občinsko zbirališče, ravnina z Maksimiljanovim gradom, ravnina v Bistriški dolini. Čas: sredi osmega stoletja. Kraj—Korotan).

Kristan Etbin: "Samosvoj." Drama v petih dejanjih. (Vloge: devet moških, tri ženske, kočarji, kmetice, delavci, dva orožnika. Tri prizorišča: soba v gradu, pisarna, pred gostilno. Čas: pred svetovno vojno).

Lah Ivan: " Noč na Hmeljniku." Igra v treh dejanjih. (Vloge: osem moških, tri ženske, kmetje, hlapci, sluge, gostje, vojaki, dekle. Eno prizorišče: soba na gradu Hmeljnik. Čas—1809).

Levstik Fran-Kreft Bratko: "Tugomer." Tragedija v petih dejanjih. (Vloge: 26 moških, sedem ženskih, vojniki, velmoži Slovani, Braniborci, frankovski vojniki, sluge, svečeniki, svečenice, dulač. Čas—1940).

Linhart Anton Tomaž: "Županova Micka." Komedija v dveh aktih. (Vloge: pet moških, dve ženski. Dva prizorišča: dvorišče pred hišo, izba. Čas—1780).

Lipah Fran: "Glavni dobitek." Veseloigra v treh dejanjih: (Vloge: šest moških, pet ženskih, dijaki. Eno prizorišče: soba. Čas—med obema vojnama).

Milčinski Fran: "Mogočni prstan." Narodna pravljica v štirih dejanjih. (Vloge: 13 moških, devet ženskih, 19 otrok, volc, sejalci, žanjice, milarji, peki, narod. Šest prizorišč: borna soba, skalovje, kraljestvo vil, dvorana v carski palači, vrt z jezerom v ozadju, trg).

Moškrič Jože: "Rdeče rože." Drama v štirih dejanjih. (Vloge: 15 moških, štiri ženske. Tri prizorišča: soba v delavskem stanovanju, gostilniška soba, pisarna tovarniškega ravnatelja. Čas—med prvo in drugo svetovno vojno).

Pahor Jože: "Viničarji." Drama v petih dejanjih. (Vloge: 23 moških, štiri ženske. Dva prizorišča: soba, zidanica. Čas: pred drugo svetovno vojno. Kraj—Slovenske gorice).

Potrč Ivan: "Kreglova kmetija." Drama v treh dejanjih. (Vloge: 11 moških, osem ženskih, pogrebci, bajtarji, bajtarke. Eno prizorišče: družinska izba. Čas—pred vojno).

Potrč Ivan: "Lacko in Krefli." Drama v treh dejanjih. (Vloge: šest moških, tri ženske. Eno prizorišče: soba. Čas—med okupacijo).

Potrč Ivan: "Krefli." Drama v treh dejanjih. (Vloge: šest moških, tri ženske, kočarji, kočarke. Eno prizorišče: priklet. Čas—poleti 1948).

Pucova Mira: "Operacija." Drama v treh dejanjih. (Vloge: šest moških, štiri ženske. Eno prizorišče: bolnišnica. Čas—med Narodno osvobodilno vojno).

Pucova Mira: "Svet brez sovraštva." Drama v treh dejanjih. (Vloge: štiri moške, osem ženskih. Eno prizorišče: ječa. Čas: nemška okupacija. Kraj—Ljubljana).

Špicar Jaka: "Martin Napuhek." Pravljična igra za mladino v petih slikah. (Vloge: 16 moških, šest ženskih, štirje dečki, rojenice. Eno prizorišče: vilinska dvorana).

Špicar Jaka: "Pogumni Tonček." Pravljica v petih dejanjih. (Vloge: devet moških, štiri ženske, pet dečkov, dve deklici, otroci, vile, ljudstvo. Dve prizorišči: pod lipo na vasi, v bajni deželi).

Tavčar Ivan-Šest Osip: "Cvetje v jeseni." Trinajst slik po Tavčarjevi povesti. (Vloge: 17 moških, 12 ženskih, en deček, hlapci, dekle, kmetje, otroci, kosci, godci, pevci. Osem prizorišč: vrt, soba, planinska pokrajina, kuhinja, pred cerkvijo, gostilna, odvetniška pisarna, pokrajina. Čas: druga polovica preteklega stoletja).

Župančič Oton: "Veronika Deseniška." Tragedija v petih dejanjih. (Vloge: 11 moških, šest ženskih. Pet prizorišč: tri sobe na gradu, grajska dvorana, temnica. Čas: 1422. Kraj—Desenice, Celjski grad, Gornje Celje).

(Slovenska izseljenska matica)

Kaj mora gospodinja vedeti o juhah

Juha je okusna tekočina, ki jo dobimo s kuhanjem mesa ali drugih živil. Voda izvleče med kuhanjem vse hranljive in aromatične snovi, prav zaradi njih nam vzbuja juha slast do jedi in jo serviramo kot prvo jed. Čeprav se juha zdi zelo preprosta, vendarle zahteva pozornost, saj po nje kvaliteti navadno presojamo značaj sleherne kuhinje.

Ko pripravljamo juho, moramo paziti, da jo pristavimo v lonec, ki ni ne prevelik ne premajhen. V prvem primeru bi se juha preveč povrela, v drugem pa kaj rada prekipi. Z dodatki, ki jih dajemo v juho, ne smemo pretiravati. Vsakega damo le toliko, da zboljšamo okus. Nobene stvari ne smemo čutiti preveč, razen tiste, po kateri se juha imenuje. Kolerabna juha na primer ne sme dišati po korenju, po gobah, temveč samo po kolerabi. Vsi dodatki pa, ki jih damo v kako juho, morajo biti malenkostni, a to je tudi sicer poglavitno načelo vsake dobre kuharice.

Skuhana juha ne sme dolgo stati na štedilniku. Zato mora gospodinja znati računati s časom, da ne bo prezgodaj gotova. Zakuhe dajemo v juho zadnji trenutek, ker sicer izgubijo lepo obliko ali pa se celo razkuhajo. Preostalo juho spravimo v dobro pološčen lonec (z glasuro) ali v porcelanasto posodo in damo na hladno. Poleti se taka juha kmalu pokvari in jo je treba prej ko slej porabiti. Prevreta juha je vedno bolj slana kot sveža in gospodinja mora to upoštevati. Če s tako juho zaliješ omako, jo soli po okusu. Presoljeno juho lahko razsoliš, če daš vanjo nekaj surovih krompirjev. Juho pa, ki bi ji krompir pokvaril okus, razsoliš s tem, da pokriješ lonec s čisto platneno krpo, nanjo nasuješ nekaj moke ter vse skupaj pokriješ s pokrovko. Moka se navzame iz sopare soli in jo lahko kasneje uporabiš za vezavo zelenjavih cmokov. Nekateri razsolijo juho tudi tako, da vlože vanjo srebrno žlico. Tu pa je potrebna pazljivost. Če je v juhi kaj kisline, potem baker, ki je vedno zmešan s srebrom, oksidira in juha dobi neprijeten okus ali je celo še škodljiva zdravju.

Juho serviramo vročo, posebno pozimi, saj se z njo prijetno pogrejemo. Zato je prav, da globoke krožnike prej pogrejemo, da se ne shlade tako hitro. Juho serviramo z jušnikom z leve strani, tako da si jo vsaka oseba vzame sama ali pa jo vlijemo iz skodelice z desne strani.

NAŠA ISKRENA VOŠČILA!

Milijoni ljudi si bodo v teh dneh medsebojno voščili "VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!" Mnogim bodo besede izhajale prav iz srca, drugi pa jih bodo izgovarjali iz navade, da zadovolje svojo okolico. Voščila imajo svojo vrednost le, če prihajajo iz srca, če so iskrena!

Najboljše voščilo v teh dneh je ono, ki ga prav sedaj tako poudarja Cerkev: "MIR LJUDEM NA ZEMLJI, KI SO BLAGE VOLJE!"

Svoja voščila pišem v blagi volji, z dobrim namenom. Pišem ga v imenu zavoda, ki vodi brigo o gospodarskem stanju, o kupni moči, o denarnih sredstvih, ki so tako potrebna v vsakdanjem življenju.

Voščila pišem v imenu direktorija naše slovenske THE NORTH AMERICAN BANK, v imenu vseh direktorjev in v imenu poslovodje Mr. Joseph Lackamp, ki je duša vsega poslovanja in dela v podjetju. Je zmožen in vešč ter se veliko trudi, da bi banko dvignil do novih uspehov.

V prvi vrsti veljajo naša voščila vsem bankinim strankam, vlagateljem kot tudi onim, ki si hočejo s podporo našega podjetja izboljšati svoje domove, podjetja ali pa postaviti nove. Enim kot drugim želimo veliko veselja in božjega blagoslova v praznikih in veliko sreče v novem letu. Zaslužijo tudi priznanje, ker se poslužujejo domačega podjetja in s tem pomagajo sebi in njemu do nove moči in napredka. Uspehi slovenskega podjetja so v čast vsej slovenski naselbini! In ti uspehi so res lepi. The North American Bank je v tekočem letu napravila velik korak naprej!

Častitke in zahvalo za vstrajno in potrpežljivo delo zaslužijo naši uslužbenci. Vsakdo želi biti čimprej postrežen, čas je namreč v Ameriki res zlato. Vsi se trudijo, da bi bile stranke čim bolj zadovoljne. Če je včasih kljub temu kaka neprijetnost in mora kdo čakati dalj časa, naj nam oprosti. Delovanje bank in drugih denarnih zavodov je pod stalnim strogim nadzorstvom države, zato ni mogoče vsega in vselej tako narediti kot bi ena ali druga stranka želela.

Z Vašo dobro voljo in naklonjenostjo je banka uspešno delala in napredovala. S čestitkami in najboljšimi željami Vam vsem izražam željo, da nam vsi ostanete zvesti tudi v bodoče. Mi bomo storili vse v Vaše zadovoljstvo, oboji bomo pa pomagali slovenstvu do novih uspehov.

S temi mislimi in željami voščim vsem vlagateljem, delničarjem in bankinim strankam kot tudi vsemu uslužbenstvu res prav iz srca Vesele Božične praznike!

The

North American Bank

ANTON GRDINA, Sr., predsednik